

Christian Wendelborg

Analyser av indekser på Skoleporten 2016

Analyser på fylkes- og nasjonalt nivå for 7.trinn,
10. trinn og Vg1

Christian Wendelborg

Analyser av indekser på Skoleporten 2016

Analyser på fylkes- og nasjonalt nivå for 7.trinn,
10. trinn og Vg1

Samfunnsforskning

Postadresse: 7491 Trondheim
Besøksadresse: Dragvoll Allé 38 B

Telefon: 73 59 63 00
Telefaks: 73 59 62 24

E-post: kontakt@samfunn.ntnu.no
Web.: www.samforsk.no

Foretaksnr. NO 986 243 836

NTNU Samfunnsforskning AS
Mangfold og inkludering
Februar 2017

ISBN 978-82-7570-486-1 (web)

FORORD

Denne rapporten analyserer indeksene som er presentert i Skoleporten med utgangspunkt i data fra Elevundersøkelsen 2016. Analysene i rapporten er gjort på fylkes- og nasjonalt nivå og kun for de trinnene hvor Elevundersøkelsen er obligatorisk. Det vil si 7. og 10. trinn, samt Vg1. På bakgrunn av en større revisjon i 2013, er resultatene fra 2016 kun sammenlignbare med Elevundersøkelsene fra 2013 og senere. Utdanningsdirektoratet er ansvarlig for gjennomførelsen av Elevundersøkelsen, mens NTNU Samfunnsforskning har på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet ansvaret for å analysere og rapportere resultatene. Denne rapporten er en del av den årlige rapporteringen fra Elevundersøkelsen.

Vi vil gjerne takke Petter Haagenen fra Utdanningsdirektoratet for godt samarbeid. Vi vil også takke Jens-Petter Farnes ved Conexus som har gjort dataene fra Elevundersøkelsen tilgjengelige for NTNU Samfunnsforskning til rett tid, samt raske tilbakemeldinger og bistand når vi har bedt om det.

Forskningsleder Christian Wendelborg, ved NTNU Samfunnsforskning har gjort analysene og skrevet rapporten. Seniorforsker Joakim Caspersen har kvalitetssikret rapporten.

Prosjektleder, februar 2017

Christian Wendelborg

INNHold

	side
FORORD	iii
INNHold	v
TABELLER	vi
1. Introduksjon	1
1.1 Om analysene	2
2. Om indeksene	3
2.1 Trivsel	3
2.2 Støtte fra lærerne	3
2.3 Støtte hjemmefra	4
2.4 Faglig utfordring	4
2.5 Vurdering for læring	5
2.6 Læringskultur	5
2.7 Mestring	6
2.8 Motivasjon	6
2.9 Elevdemokrati og medvirkning	7
2.10 Felles regler	7
2.11 Mobbing på skolen	7
2.12 Utdanning og yrkesveiledning	8
3. Indeksene på nasjonalt nivå	9
4. Indeksene på fylkesnivå	15
4.1 Trivsel	16
4.2 Støtte fra lærerne	18
4.3 Støtte hjemmefra	22
4.4 Faglig utfordring	25
4.5 Vurdering for læring	28
4.6 Læringskultur	31
4.7 Mestring	34
4.8 Motivasjon	37
4.9 Elevdemokrati og medvirkning	40
4.10 Felles regler	43
4.11 Mobbing på skolen	46
4.12 Utdanning og yrkesveiledning	49
5. Oppsummering	51
LITTERATUR	53

TABELLER

Tabell		side
Tabell 1.1	Antall elever på obligatoriske klasstrinn som har svart på Elevundersøkelsen 2016 og andel av alle elever på trinnet	1
Tabell 1.2	Effektmål og effektstørrelse	2
Tabell 2.1	Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Trivsel	3
Tabell 2.2	Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Støtte fra lærerne	4
Tabell 2.3	Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Støtte hjemmefra	4
Tabell 2.4	Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Faglig utfordring	4
Tabell 2.5	Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Vurdering for læring	5
Tabell 2.6	Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Læringskultur	6
Tabell 2.7	Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Mestring	6
Tabell 2.8	Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Motivasjon	6
Tabell 2.9	Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Elevdemokrati og medvirkning	7
Tabell 2.10	Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Felles regler	7
Tabell 2.11	Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen mobbing på skolen	8
Tabell 2.12	Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Utdanning og yrkesveiledning	8
Tabell 3.1	Indekser nasjonalt nivå for 7.trinn, gjennomsnitt, andel, Standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	9
Tabell 3.2	Indekser nasjonalt nivå for 10.trinn, gjennomsnitt, andel og Cohens d (størrelse på endring)	10
Tabell 3.3	Indekser nasjonalt nivå for Vg1, gjennomsnitt, andel og Cohens d (størrelse på endring)	11
Tabell 3.4	Indekser nasjonalt nivå for 7. Trinn, 10. trinn og Vg1 i 2016, gjennomsnitt, andel og Cohens d (størrelse på forskjell)	12
Tabell 4.1	Indeksen Trivsel på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	16
Tabell 4.2	Indeksen Trivsel på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	17
Tabell 4.3	Indeksen Trivsel på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	18
Tabell 4.4	Indeksen Støtte fra lærerne på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	19
Tabell 4.5	Indeksen Støtte fra lærerne på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	20

Tabell 4.6	Indeksen Støtte fra lærerne på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	21
Tabell 4.7	Indeksen Støtte hjemmefra på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	22
Tabell 4.8	Indeksen Støtte hjemmefra på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	23
Tabell 4.9	Indeksen Støtte hjemmefra på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	24
Tabell 4.10	Indeksen Faglig utfordring på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	25
Tabell 4.11	Indeksen Faglig utfordring på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	26
Tabell 4.12	Indeksen Faglig utfordring på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	27
Tabell 4.13	Indeksen Vurdering for læring på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	28
Tabell 4.14	Indeksen Vurdering for læring på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	29
Tabell 4.15	Indeksen Vurdering for læring på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	30
Tabell 4.16	Indeksen Læringskultur på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	31
Tabell 4.17	Indeksen Læringskultur på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	32
Tabell 4.18	Indeksen Læringskultur på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	33
Tabell 4.19	Indeksen Mestring på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	34
Tabell 4.20	Indeksen Mestring på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	35
Tabell 4.21	Indeksen Mestring på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	36
Tabell 4.22	Indeksen Motivasjon på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	37
Tabell 4.23	Indeksen Motivasjon på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	38
Tabell 4.24	Indeksen Motivasjon på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	39

Tabell 4.25	Indeksen Elevdemokrati og medvirkning på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	40
Tabell 4.26	Indeksen Elevdemokrati og medvirkning på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	41
Tabell 4.27	Indeksen Elevdemokrati og medvirkning på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	42
Tabell 4.28	Indeksen Felles regler på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	43
Tabell 4.29	Indeksen Felles regler på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	44
Tabell 4.30	Indeksen Felles regler på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	45
Tabell 4.31	Indeksen Mobbing på skolen på fylkesnivå (7. trinn), andel og Cohens d (størrelse på endring)	46
Tabell 4.32	Indeksen Mobbing på skolen på fylkesnivå (10. trinn), andel og Cohens d (størrelse på endring)	47
Tabell 4.33	Indeksen Mobbing på skolen på fylkesnivå (Vg1), andel og Cohens d (størrelse på endring)	48
Tabell 4.34	Indeksen Utdanning og yrkesveiledning på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	49
Tabell 4.35	Indeksen Utdanning og yrkesveiledning på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)	50

1. Introduksjon

Gjennom Elevundersøkelsen får elever i grunnskolen og videregående opplæring anledning til å si sin mening om forhold som er viktig for trivsel og læring på skolen. Undersøkelsen er et viktig verktøy for videreutvikling og kvalitetssikring av læringsmiljøet ved den enkelte skole og inngår som en sentral del av det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet.

Elevundersøkelsen er en nettbasert spørreundersøkelse hvor elever fra 5. trinn til Vg3 skal få si sin mening om forhold som er viktige for å lære og å trives på skolen. Det er obligatorisk for skolene å gjennomføre Elevundersøkelsen for 7. og 10. trinn, samt for Vg1. Det er frivillig for øvrige trinn. Det er Utdanningsdirektoratet som er ansvarlig for gjennomførelsen og utformingen av Elevundersøkelsen. NTNU Samfunnsforskning er ansvarlig for analyser og rapportering.

Denne rapporten analyserer indeksene som er presentert i Skoleporten (www.skoleporten.no) med utgangspunkt i data fra Elevundersøkelsen 2016. Indeksene i skoleporten er (se kapittel 2 for nærmere beskrivelse):

- Trivsel
- Støtte fra lærerne
- Støtte hjemmefra
- Faglig utfordring
- Vurdering for læring
- Læringskultur
- Mestring
- Motivasjon
- Elevdemokrati og medvirkning
- Felles regler
- Mobbing på skolen
- Utdanning og yrkesveiledning

Tilsvarende rapporter har tidligere sammenlignet utviklingen på indeksene over flere år, men på bakgrunn av en større revisjon i 2013, er resultatene i år kun sammenlignbare med Elevundersøkelsen 2013 til 2015. Analysene er gjort på fylkes- og nasjonalt nivå og kun for de trinnene hvor Elevundersøkelsen er obligatorisk. Svar fra norske skoler i utlandet og Svalbard er heller ikke tatt med. Tabell 1.1 gjengir hvor stor andel av elevene på de ulike trinnene som har besvart undersøkelsen i 2016.

Tabell 1.1 Antall elever på obligatoriske klassetrinn som har svart på Elevundersøkelsen 2016 og andel av alle elever på trinnet

Klassetrinn	Antall svart	Prosent av alle på trinnet
7. trinn	56749	91,3
10. trinn	53968	86,7
Vg1	63168	84,1

Prosent av alle på trinnet er regnet ut fra antall elever registrert på klassetrinnet i Grunnskolens Informasjonssystem (GSI) skoleåret 2016/17, mens det for Videregående opplæring (VGO) er beregnet ut fra samlet antall elever i VGO registrert i Skoleporten, skoleåret 2015/16

Tabellen viser at det er størst svarprosent på 7. trinn. Det er noen færre på 10. trinn. Andelen som har besvart på Vg1 er 84,1 prosent.

1.1 Om analysene

I analysene rapporteres gjennomsnittsverdiene for fylker og årstrinn. Når man leser gjennomsnittsverdiene må man relatere disse til de skalaene som er brukt (f.eks. svaralternativ 1 – 5). For eksempel, hvis man tar utgangspunkt i indeksen *Trivsel* tolker man det slik at desto nærmere gjennomsnittsverdien er fem, desto bedre trives elevene på skolen. Det er likevel ett viktig unntak. Dette er indeksen *Mobbing på skolen*. For denne indeksen oppgir vi andelen som har krysset av for at de er mobbet av medelever på skolen to til tre ganger i måneden eller mer.

Når man analyser endringer over tid og forskjeller mellom grupper, benyttes ofte begrepet statistisk signifikans. Når dette begrepet brukes mener man, enkelt sagt, at forskjellen ikke skyldes tilfeldigheter. Et statistisk signifikant resultat vil si at vi antar at resultatet vi finner i et utvalg kan generaliseres til en større populasjon med en gitt sikkerhet.

Elevundersøkelsen er en *populasjonsundersøkelse* når det kommer til de obligatoriske trinnene. Dette betyr at samtlige elever på 7. og 10. trinn, samt Vg1, i utgangspunktet skal delta. Da det ikke skal generaliseres fra utvalg til populasjon er det derfor ikke nødvendig å bruke signifikanstester. De forskjellene vi finner, *er* i populasjonen i og med at man har besvarelser fra alle i populasjonen. Det er likevel ønskelig å si noe om størrelsene på eventuelle forskjeller. For å undersøke dette benytter vi oss av effektmålet Cohens *d*. Cohens *d* brukes som et mål på hvor betydningsfulle forskjellene er. Størrelsen beregnes som forskjellen i gjennomsnittsverdi mellom to grupper delt på samlet standardavvik i de to gruppene (Cohen, 1988). Standardavviket er et mål på spredning og sier noe om hvorvidt svarene klumper seg rundt gjennomsnittet eller er mer spredt utover. Cohens *d* er derfor et mål som viser om forskjellen mellom gruppene er betydningsfulle eller trivielle. Tabell 1.2 viser hvordan Cohens *d* tolkes.

Tabell 1.2   *Effektmål og effektstørrelse*

Effektmål	Ingen/svak effekt	Liten effekt	Moderat effekt	Stor effekt
Cohens <i>d</i>	0-0.19	0.2-0.49	0.5-.0.79	>0.8

Når det gjelder de fylkesvise analysene vil det for hvert år markeres hvilket fylke som skårer høyest på indeksen og hvilket fylke som skårer lavest. For hvert fylke beregnes Cohens *d* i forhold til endring fra 2013 til 2016 og fra 2015 til 2016. Videre blir Cohens *d* beregnet for fylket som skårer høyest og lavest for hvert år. I nederste rad i hver tabell vises denne effektstørrelsen. Tallet gir en indikasjon på hvorvidt det er ingen, liten, moderat eller stor forskjell mellom de to fylkene. I hver tabell blir også det markert hvilket fylke som har endret seg mest fra 2013 til 2016 og fra 2015 til 2016.

2. Om indeksene

De ulike indeksene på Skoleporten består noen steder av ett enkelt spørsmål, andre steder av flere spørsmål som er slått sammen. Indeksene som består av flere spørsmål har vært gjenstand for reliabilitetstester og faktoranalyser for å kvalitetssikre at de måler aspekter ved samme fenomen (se Wendelborg, Røe, og Federici, 2014). I de tilfellene en indeks kun består av ett spørsmål kan det ikke gjøres reliabilitetsanalyser og faktoranalyser. I stedet må man gjøre en logisk analyse og stole på at spørsmålsformuleringene er så presise og gode at de fanger opp det fenomenet de er ment å måle. I metodelitteraturen kalles dette ofte for «face validity».

Flere av spørsmålene har ulike svarkategorier, dvs. de er adjektivisk ulike i det som elevene skal slutte seg til eller konstatere, eller måler ulike type kvantitet, f.eks. tidsmengde, mengde fag, lærere. Felles er likevel at alle har kategorier som går fra en til fem. Når en indeks er satt sammen av flere spørsmål er verdiene elevene har gitt på hvert spørsmål i indeksen summert og delt på antall spørsmål det er i indeksen. Det vil si at også indekser som er slått sammen av flere spørsmål går fra en til fem. Bare elever som har svart på samtlige spørsmål i en indeks er tatt med i analysene.

Videre følger en beskrivelse av indeksene og hvilke spørsmål som inngår i dem.

2.1 Trivsel

Indeksen *Trivsel* består av ett spørsmål som er stilt til samtlige elever. Denne indikatoren er ment å fange opp elevenes generelle trivsel på skolen.

Tabell 2.1 *Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Trivsel*

Trivsel	
Spørsmål	Svaralternativ
Q6832 Trives du på skolen?	Trives ikke i det hele tatt – Trives ikke noe særlig – Trives litt – Trives godt – Trives svært godt

2.2 Støtte fra lærerne

I Elevundersøkelsen er det fem spørsmål som skal måle *Støtte fra lærerne*. Disse spørsmålene fokuserer på elevenes generelle opplevelse av emosjonell og faglig støtte fra lærerne. Tabell 2.2 viser spørsmålene og svaralternativene som inngår.

Tabell 2.2 Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen *Støtte fra lærerne*

Støtte fra lærerne	
Spørsmål	Svaralternativ
Q6843 Opplever du at lærerne dine bryr seg om deg?	Ingen – Bare en– Noen få – De fleste – Alle
Q6844 Opplever du at lærerne dine har tro på at du kan gjøre det bra på skolen?	Ingen – Bare en– Noen få – De fleste – Alle
Q6845 Opplever du at lærerne behandler deg med respekt?	Ingen – Bare en– Noen få – De fleste – Alle
Q6846 Når jeg har problemer med å forstå arbeidsoppgaver på skolen, får jeg god hjelp av lærerne	Ingen – Bare en– Noen få – De fleste – Alle
Q6848 Lærerne hjelper meg slik at jeg forstår det jeg skal lære	Helt uenig – Litt uenig – Verken enig eller uenig – Litt enig – Helt enig

2.3 Støtte hjemmefra

Det er tre spørsmål som skal måle *Støtte hjemmefra*. Indeksen viser elevenes opplevelse av interesse, støtte og oppmuntring de får hjemmefra når det gjelder skole og skolearbeid.

Tabell 2.3 Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen *Støtte hjemmefra*

Støtte hjemmefra	
Spørsmål	Svaralternativ
Q6839 Hjemme viser de interesse for det jeg gjør på skolen	Aldri – Sjelden – Av og til –Ofte –Svært ofte eller alltid
Q6840 Jeg får god hjelp til leksene mine hjemme	Aldri – Sjelden – Noen ganger –Ofte –Alltid
Q6841 Hjemme oppmuntrer de voksne meg i skolearbeidet	Aldri – Sjelden – Noen ganger –Ofte –Alltid

2.4 Faglig utfordring

Indeksen *Faglig utfordring* består av kun ett spørsmål og skal fange opp elevenes opplevelse av faglige utfordringer på skolen.

Tabell 2.4 Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen *Faglig utfordring*

Faglig utfordring	
Spørsmål	Svaralternativ
Q6852 Får du nok utfordringer på skolen?	Ikke i noen fag–I svært få fag – I noen fag – I mange fag – I alle eller de fleste fag

2.5 Vurdering for læring

Spørsmålene som inngår i *Vurdering for læring* har til hensikt å måle de fire prinsippene som regnes som de sentrale innenfor VFL. Prinsippene tar utgangspunkt i at: Elever og lærlinger lærer best når de 1) forstår hva de skal lære og hva som er forventet av dem 2) får tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen, 3) får råd om hvordan de kan forbedre seg, og 4) er involvert i eget læringsarbeid ved blant annet å vurdere eget arbeid og utvikling. Faktoranalyser indikerer at elevene ikke skiller mellom de ulike prinsippene og behandles derfor som en samlet indeks (se Wendelborg, 2014).

Tabell 2.5   *Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Vurdering for læring*

Vurdering for læring	
Spørsmål	Svaralternativ
Q6862 Forklarer lærerne hva som er målene i de ulike fagene slik at du forstår dem?	Ikke i noen fag–I svært få fag – I noen fag – I mange fag – I alle eller de fleste fag
Q6863 Forklarer læreren godt nok hva det legges vekt på når skolearbeidet ditt vurderes.	Ikke i noen fag–I svært få fag – I noen fag – I mange fag – I alle eller de fleste fag
Q6865 Forteller lærerne deg hva som er bra med arbeidet du gjør?	Ikke i noen fag–I svært få fag – I noen fag – I mange fag – I alle eller de fleste fag
Q6866 Snakker lærerne med deg om hva du bør gjøre for å bli bedre i fagene?	Ikke i noen fag–I svært få fag – I noen fag – I mange fag – I alle eller de fleste fag
Q6867 Hvor ofte får du tilbakemeldinger fra lærerne som du kan bruke til å bli bedre i fagene?	Ikke i noen fag–I svært få fag – I noen fag – I mange fag – I alle eller de fleste fag
Q6868 Får du være med og foreslå hva det skal legges vekt på når arbeidet ditt skal vurderes?	Ikke i noen fag–I svært få fag – I noen fag – I mange fag – I alle eller de fleste fag
Q6869 Får du være med og vurdere skolearbeidet ditt?	Ikke i noen fag–I svært få fag – I noen fag – I mange fag – I alle eller de fleste fag
Q6870 Jeg får hjelp av lærerne til å tenke gjennom hvordan jeg utvikler meg i faget	Ikke i noen fag–I svært få fag – I noen fag – I mange fag – I alle eller de fleste fag

2.6 Læringskultur

Indeksen *Læringskultur* er satt sammen av tre spørsmål som omhandler ulike elementer rundt arbeidsforhold i klassen. Disse elementene er arbeidsro, om elevene opplever at skolearbeidet er viktig og om det er rom for å gjøre feil i skolearbeidet.

Tabell 2.6 Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen
Læringskultur

Læringskultur	
Spørsmål	Svaralternativ
Q6849 Det er god arbeidsro i timene.	Helt uenig – Litt uenig – Verken uenig eller enig – Litt enig – Helt enig
Q6850 I klassen min synes vi det er viktig å jobbe godt med skolearbeidet	Helt uenig – Litt uenig – Verken uenig eller enig – Litt enig – Helt enig
Q6851 Mine lærere synes det er greit at vi elever gjør feil fordi vi kan lære av det.	Helt uenig – Litt uenig – Verken uenig eller enig – Litt enig – Helt enig

2.7 Mestring

Denne indeksen viser elevenes opplevelse av *Mestring* i forbindelse med undervisning, lekser og arbeid på skolen. Indeksen måles av tre spørsmål.

Tabell 2.7 Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen
Mestring

Mestring	
Spørsmål	Svaralternativ
Q6854 Tenk på når du får arbeidsoppgaver på skolen som du skal gjøre på egen hånd. Hvor ofte klarer du oppgavene alene?	Aldri – Sjelden – Noen ganger – Ofte – Alltid
Q6855 Tenk på når læreren går gjennom og forklarer nytt stoff på skolen. Hvor ofte forstår du det som læreren gjennomgår og forklarer?	Aldri – Sjelden – Noen ganger – Ofte – Alltid
Q6853 Får du lekser som du greier å gjøre på egen hånd?	Ikke i noen fag – I svært få fag – I noen fag – I mange fag – I alle eller de fleste fag – Har ikke lekser

2.8 Motivasjon

Spørsmål om *Motivasjon* fokuserer på elevenes indre motivasjon, interesse og lærelyst for skolearbeidet. Motivasjon er måles gjennom tre ulike påstander.

Tabell 2.8 Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen
Motivasjon

Motivasjon	
Spørsmål	Svaralternativ
Q6834 Er du interessert i å lære på skolen?	Ikke i noen fag – I svært få fag – I noen fag – I mange fag – I alle eller de fleste fag
Q6835 Hvor godt liker du skolearbeidet?	Ikke i det hele tatt – Ikke særlig godt – Nokså godt – Godt – Svært godt
Q6836 Jeg gleder meg til å gå på skolen	Helt uenig – Litt uenig – Verken enig eller uenig – Litt enig – Helt enig

2.9 Elevdemokrati og medvirkning

I denne indeksen er det to spørsmål som omhandler elevdemokrati og to som omhandler medvirkning. Faktoranalyser indikerer at disse spørsmålene lader på samme faktor (se Wendelborg, 2014). Indeksen inneholder derfor både elevenes opplevelse av medvirkning i fagene, samt hvorvidt de får være med å bestemme klasseregler og delta i elevrådsarbeid.

Tabell 2.9 Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Elevdemokrati og medvirkning

Elevdemokrati og medvirkning	
Spørsmål	Svaralternativ
Q6871 Er dere elever med på å foreslå hvordan dere skal arbeide med fagene?	Ikke i noen fag – I svært få fag – I noen fag – I mange fag – I alle eller de fleste fag
Q6872 Legger lærerne til rette for at dere elever kan delta i elevrådsarbeid og annet arbeid som tillitsvalgt?	Ikke i det hele tatt – I liten grad – I noen grad – I stor grad – I svært stor grad
Q6873 Hører skolen på elevenes forslag?	Aldri – Sjelden – Av og til – Ofte – Svært ofte eller alltid
Q6874 Er dere elever med på å lage regler for hvordan dere skal ha det i klassen/gruppa?	Aldri – Sjelden – Noen ganger – Ofte – Alltid

2.10 Felles regler

Denne indeksen handler om hvordan elevene opplever skolens reglement, og hvor samkjørte de voksne på skolen er i forhold til reaksjoner på brudd på ordens- og oppførselsreglementet.

Tabell 2.10 Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Felles regler

Felles regler	
Spørsmål	Svaralternativ
Q6875 Vet du hvilke regler som gjelder for hvordan dere skal ha det på skolen?	Aldri – Sjelden – Noen ganger – Ofte – Alltid
Q6876 De voksne sørger for at vi følger reglene for hvordan vi skal ha det på skolen	Aldri – Sjelden – Noen ganger – Ofte – Alltid
Q6877 De voksne på denne skolen reagerer på samme måte hvis elevene bryter reglene.	Aldri – Sjelden – Noen ganger – Ofte – Alltid

2.11 Mobbing på skolen

Indeksen *Mobbing på skolen* viser andelen som opplever at de blir mobbet av andre elever på skolen. Dersom elevene har krysset av for at de er mobbet av andre elever på skolen to til tre ganger i måneden eller mer, blir de kategorisert som mobbet.

Tabell 2.11 Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen mobbing på skolen

Mobbing på skolen	
Spørsmål	Svaralternativ
Q11811 Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene?	Flere ganger i uken– Omtrent 1 gang i uken - 2 eller 3 ganger i måneden - En sjelden gang - Ikke i det hele tatt

2.12 Utdanning og yrkesveiledning

Indeksen *Utdanning og yrkesveiledning* fanger opp elevenes vurdering av den informasjonen de får i forhold til utdanningsvalg. Merk at det første spørsmålet kun stilles til elever på 10. trinn, mens det andre spørsmålet blir stilt til elever på Vg1.

Tabell 2.12 Oversikt over spørsmål og svaralternativ som inngår i indeksen Utdanning og yrkesveiledning

Utdanning og yrkesveiledning	
Spørsmål	Svaralternativ
Q6923 Jeg har fått et godt grunnlag for videre valg av utdanning og yrke, så langt på ungdomsskolen (10. trinn)	Ikke i det hele tatt – I liten grad – I noen grad –I stor grad –I svært stor grad
Q6925 Hvor fornøyd er du med den rådgivingen du fikk om valg av utdanning og yrke på ungdomsskolen? (Vg1)	Ikke særlig fornøyd – Lite fornøyd– Ganske fornøyd – Fornøyd –Svært fornøyd

3. Indeksene på nasjonalt nivå

I dette kapittelet vises gjennomsnittlige skårer på indeksene på nasjonalt nivå. Dette illustreres separat for 7. og 10. trinn, samt Vg1, altså de trinnene hvor Elevundersøkelsen er obligatorisk. I tabellene vises gjennomsnitt, standardavvik, samt Cohens *d*. Merk at *Mobbing på skolen* viser andel elever som oppgir at de blir mobbet av andre elever på skolen 2 eller 3 ganger i måneden eller mer. I denne presentasjonen er useriøse svar tatt bort og vi gjør oppmerksom på at i Skoleporten og Rapportportalen er useriøse svar *ikke* tatt bort og andelen er derfor litt høyere i Skoleporten og Rapportportalen.

Tabell 3.1   *Indekser nasjonalt nivå for 7.trinn, gjennomsnitt, andel, Standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

7. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring	
	<i>Snitt</i>	<i>SA</i>	<i>Snitt</i>	<i>SA</i>	<i>Snitt</i>	<i>SA</i>	<i>Snitt</i>	<i>SA</i>	<i>Cohens d</i>	<i>Cohens d</i>
Trivsel	4,36	0,71	4,37	0,70	4,38	0,71	4,37	0,71	0,02	0,00
Støtte fra lærerne	4,33	0,63	4,44	0,59	4,43	0,60	4,43	0,61	0,15	0,02
Støtte hjemmefra	4,30	0,76	4,39	0,72	4,41	0,72	4,41	0,72	0,15	0,00
Faglig utfordring	3,89	0,94	4,05	0,89	4,06	0,90	4,08	0,88	0,20	0,02
Vurdering for læring	3,83	0,73	3,95	0,71	3,94	0,72	3,93	0,73	0,13	0,02
Læringskultur	3,76	0,89	4,08	0,67	4,08	0,67	4,08	0,67	0,40	0,00
Mestring	4,04	0,57	4,10	0,55	4,10	0,54	4,09	0,55	0,09	0,03
Motivasjon	3,93	0,74	3,99	0,72	3,99	0,73	3,98	0,73	0,06	0,01
Elevdemokrati og medvirkning	3,66	0,77	3,80	0,75	3,83	0,75	3,82	0,76	0,21	0,01
Felles regler	4,25	0,66	4,31	0,63	4,31	0,63	4,28	0,64	0,04	0,05
Utdanning og yrkesveiledning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	<i>An-del</i>	<i>SA</i>	<i>An-del</i>	<i>SA</i>	<i>An-del</i>	<i>SA</i>	<i>An-del</i>	<i>SA</i>	<i>Cohens d</i>	<i>Cohens d</i>
Mobbing på skolen	5,3	22,4	4,7	21,1	4,4	20,6	5,5	22,8	0,01	0,01

Tabell 3.1 viser gjennomsnittsverdiene for elever på 7. årstrinn på alle indeksene i Skoleporten for Elevundersøkelsen 2013 til 2016. Det stilles ikke spørsmål til elevene på 7. trinn om *utdanning og yrkesveiledning*. Cohens *d* viser at det har skjedd en betydningsfull endring i gjennomsnittsverdi for spørsmålene som omhandler *Faglig utfordring*, *Læringskultur* og *Elevdemokrati og medvirkning* fra Elevundersøkelsen 2013 til 2016. Når det gjelder endring i *Læringskultur* er denne endringen lik for alle trinn og når man analyserer fylkene separat. Denne endringen kan mest sannsynlig spores tilbake til at svarkategoriene ble presentert i motsatt rekkefølge fra 2014 sammenlignet med 2013 (1-5 vs. 5-1). Det kan derfor ikke konkluderes med at

forbedringen bare skyldes at elevene opplever en bedre læringskultur. Det har ikke vært en slik endring i svarkategoriene for spørsmålene i indeksene *Faglig utfordring* og *Elevdemokrati og medvirkning*. Det kan dermed se ut til at det har vært en betydelig endring, om enn liten, i hvordan elever på 7. trinn har svart på disse indeksene. Gjennomsnittsverdiene er høyere i 2016 enn i 2013, noe som tyder på en bedring/økning på disse to indeksene. Dersom vi ser på endring fra 2015 til 2016 viser Cohens *d* i siste kolonne at det har vært minimale endringer fra forrige års Elevundersøkelse på nasjonalt nivå.

Tabell 3.1 viser at elever på 7. trinn svarer relativt høyt på *Trivsel*, *Støtte fra lærerne*, *Støtte hjemmefra* og *Felles regler*.

Tabell 3.2 viser de tilsvarende indeksene for 10. trinn.

Tabell 3.2 *Indekser nasjonalt nivå for 10.trinn, gjennomsnitt, andel og Cohens d (størrelse på endring)*

10. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring	
	Gj. snitt	SA	Gj. snitt	SA	Gj. snitt	SA	Gj. snitt	SA	Cohens d	Cohens d
									13/16	15/16
Trivsel	4,20	0,84	4,16	0,85	4,17	0,85	4,18	0,85	0,02	0,02
Støtte fra lærerne	3,88	0,74	3,97	0,76	3,97	0,77	4,00	0,76	0,16	0,03
Støtte hjemmefra	3,87	0,98	3,94	0,96	3,98	0,95	4,04	0,94	0,18	0,06
Faglig utfordring	4,08	0,89	4,19	0,85	4,21	0,85	4,25	0,84	0,19	0,04
Vurdering for læring	3,21	0,79	3,25	0,78	3,26	0,79	3,29	0,79	0,10	0,04
Læringskultur	3,40	0,94	3,73	0,81	3,75	0,81	3,81	0,79	0,47	0,07
Mestring	3,90	0,73	3,93	0,72	3,96	0,66	3,97	0,65	0,10	0,02
Motivasjon	3,52	0,84	3,52	0,83	3,51	0,84	3,53	0,85	0,01	0,02
Elevdemokrati og medvirkning	3,16	0,82	3,21	0,82	3,25	0,83	3,30	0,84	0,17	0,07
Felles regler	3,83	0,83	3,85	0,82	3,89	0,82	3,91	0,82	0,09	0,02
Utdanning og yrkesveiledning	3,72	1,06	3,76	1,04	3,80	1,04	3,80	1,04	0,07	0,00
	An-del	SA	An-del	SA	An-del	SA	An-del	SA	Cohens d	Cohens d
Mobbing på skolen	5,3	22,4	4,7	21,1	3,6	18,6	4,7	21,1	0,03	0,05

Tabellen viser at det heller ikke for 10. trinn er noen store endringer i skårene i 2016 sammenlignet med det 10. trinn svarte i 2013. Gjennomsnittsverdiene er relativt stabile fra år til år. Som for 7. trinn finner man også her en positiv endring på indeksen *Læringskultur* som kan sannsynligvis skyldes at svarkategoriene ble presentert i motsatt rekkefølge i 2014 og senere enn i 2013 (1-5 vs. 5-1). Jevnt over skårer elevene på 10. trinn lavere på indeksene sammenlignet med elevene på 7.trinn. Elevene på 10.

trinn skårer høyest på *Trivsel* og *Faglig utfordring*. Cohens *d* i siste kolonne viser at det har vært minimale endringer fra forrige års Elevundersøkelse.

Tabell 3.3 *Indekser nasjonalt nivå for Vg1, gjennomsnitt, andel og Cohens d (størrelse på endring)*

VG1	2013		2014		2015		2016		Endring	
	Gj. snitt	SA	Gj. snitt	SA	Gj. snitt	SA	Gj. snitt	SA	13/16	15/16
									Cohens d	Cohens d
Trivsel	4,33	0,74	4,31	0,74	4,30	0,75	4,30	0,76	0,04	0,01
Støtte fra lærerne	3,97	0,66	4,09	0,66	4,10	0,67	4,11	0,69	0,21	0,01
Støtte hjemmefra	3,80	1,00	3,87	0,98	3,91	0,97	3,94	0,97	0,14	0,03
Faglig utfordring	4,21	0,84	4,32	0,79	4,31	0,80	4,33	0,81	0,14	0,01
Vurdering for læring	3,30	0,78	3,38	0,77	3,39	0,78	3,42	0,79	0,15	0,04
Læringskultur	3,56	0,98	3,93	0,76	3,95	0,77	3,95	0,77	0,44	0,01
Mestring	3,84	0,70	3,91	0,68	3,98	0,61	3,99	0,61	0,22	0,01
Motivasjon	3,79	0,75	3,79	0,74	3,78	0,75	3,75	0,77	0,05	0,04
Elevdemokrati og medvirkning	3,36	0,77	3,46	0,77	3,48	0,78	3,54	0,79	0,23	0,07
Felles regler	3,91	0,79	3,96	0,77	3,99	0,77	4,01	0,78	0,13	0,03
Utdanning og yrkesveiledning	3,31	1,38	3,43	1,34	3,45	1,35	3,45	1,34	0,10	0,00
	<i>An-del</i>	<i>SA</i>	<i>An-del</i>	<i>SA</i>	<i>An-del</i>	<i>SA</i>	<i>An-del</i>	<i>SA</i>	<i>Cohens d</i>	<i>Cohens d</i>
Mobbing på skolen	2,5	15,6	2,2	14,6	2,2	14,6	3,0	17,1	0,03	0,05

Tabell 3.3 viser indeksene for Vg1 på nasjonalt nivå. Som for de øvrige trinnene ser man også her at indeksen *Læringskultur* er den som har endret seg mest fra 2013 til 2016. Som tidligere nevnt kan denne endringen muligens tilskrives endringer i rekkefølgen på svarkategoriene etter 2013. I tillegg viser tabellen at det har vært en betydelig økning fra 2013 til 2016 i hvordan elevene på Vg1 har svart på indeksene *Støtte fra lærerne*, *Mestring* og *Elevdemokrati og medvirkning* med en Cohens *d*-verdi på rett over 0,20. For disse indeksene har det vært en viss økning fra 2013 til 2014 og en ytterligere økning i 2015 og 2016. Dette har resultert i en forskjell som kan sies å være liten, men av betydning (se tabell 1.2). Dersom vi ser på endring fra 2015 til 2016 viser Cohens *d* i siste kolonne at det har vært minimale endringer fra forrige års Elevundersøkelse. En kan for øvrig legge merke til at standardavvikene er større for både 10. trinn og Vg1 på indeksen *Utdanning og yrkesveiledning* enn hva det er på de øvrige indeksene, noe som indikerer at elevene bruker mer av skalaen på denne indeksen.

Videre skårer elever på Vg1 relativt høyt på indeksene som omhandler hvorvidt de trives på skolen, hvorvidt de får faglige utfordringer og hvordan de vurderer støtte fra lærerne.

Tabell 3.4 *Indekser nasjonalt nivå for 7. Trinn, 10. trinn og Vg1 i 2016, gjennomsnitt, andel og Cohens d (størrelse på forskjell)*

2016	7. trinn	10. trinn	Vg1	7.trinn vs 10. trinn	7.trinn vs Vg1	10.trinn vs Vg1
	Gj.snitt	Gj.snitt	Gj.snitt	Cohens d	Cohens d	Cohens d
Trivsel	4,37	4,18	4,30	0,25	0,10	0,15
Støtte fra lærerne	4,43	4,00	4,11	0,62	0,49	0,15
Støtte hjemmefra	4,41	4,04	3,94	0,44	0,55	0,11
Faglig utfordring	4,08	4,25	4,33	0,20	0,29	0,10
Vurdering for læring	3,93	3,29	3,42	0,84	0,67	0,17
Læringskultur	4,08	3,81	3,95	0,37	0,18	0,18
Mestring	4,09	3,97	3,99	0,20	0,18	0,03
Motivasjon	3,98	3,53	3,75	0,56	0,30	0,27
Elevdemokrati og medvirkning	3,82	3,30	3,54	0,65	0,36	0,29
Felles regler	4,28	3,91	4,01	0,50	0,37	0,13
Utdanning og yrkesveiledning	-	3,80	3,45	-	-	0,29
	Andel	Andel	Andel	Cohens d	Cohens d	Cohens d
Mobbing på skolen	5,5	4,7	3,0	0,04	0,12	0,09

Tabell 3.4 viser hvordan elevene har svart på Elevundersøkelsen 2016 på de ulike trinnene under ett. Tabellen viser at elever på 7. trinn svarer betydelig høyere enn elever på 10. trinn på samtlige indekser foruten *Mobbing på skolen*. Elevene på 7. trinn skiller seg også betydelig fra elever i Vg1 i hvordan de svarer på mange indekser, men Cohens *d*-verdiene viser at forskjellen jevnt over ikke er like stor sammenlignet med forskjellen mot 10. trinn, med unntak for indeksene *Støtte hjemmefra* og *Faglig utfordring*.

Dersom vi ser nærmere på tabell 3.4 ser vi at elever på 7. trinn oppgir at de trives litt bedre enn elever på 10.trinn, men forskjellen er ikke av betydning sammenlignet med elever på Vg1. Videre skårer elever på 7. trinn høyere på *Støtte fra lærerne* enn både elever på 10. trinn og Vg1. Cohens *d* er på henholdsvis 0.62 og 0.49. Dette tilsvarer en moderat effekt og betyr at elever på 7. trinn opplever bedre støtte fra lærerne enn elever på 10. trinn og Vg1. At elevenes opplevelse av støtte fra lærerne synker i takt med alder er i tråd med tidligere forskning gjort på lærer-elev relasjoner (se for eksempel Federici og Skaalvik, 2013). Grunner til dette kan blant annet tenkes å ligge i det kontekstuelle. Med økende alder møter elevene i større grad et timelærersystem – et system som kan gjøre at det blir mindre tid til kontakt mellom den enkelte lærer og den enkelte elev. I kombinasjon med dette øker antallet elever i hver klasse, noe som ytterligere reduserer lærernes muligheter for å bli kjent med elevene.

Liknende funn finner man for *Vurdering for læring*. Elevene på 7. trinn skårer høyere på denne indeksen enn både 10. trinn og Vg1. Cohens d er på henholdsvis 0.84 og 0.67. Det er altså store til moderate forskjeller. Mellom 10. trinn og Vg1 er det ingen betydningsfull forskjell. Videre viser beregninger av Cohens d at elever på 7. trinn skårer høyere på *Motivasjon* enn elever på 10. trinn og Vg1. Forskjellen er størst og moderat mellom 7. trinn og 10. trinn. Tallene viser videre at motivasjon øker noe igjen på Vg1, sammenlignet med 10. trinn. Denne økningen er liten, men av betydning (Cohens $d=0.27$). Vi finner samme mønster i hvordan elevene på de ulike trinnene svarer på *Elevdemokrati og medvirkning*, hvor forskjellen er størst mellom 7. trinn og 10. trinn, mens elevene på Vg1 skårer litt høyere enn elever på 10. trinn på denne indeksen.

Når det gjelder *Faglig utfordring* skårer elevene på Vg1 noe høyere enn elevene på 7. trinn. Forskjellene er av betydning, men liten (Cohens d 0.29). På indeksen *Felles regler* finner man også forskjeller mellom 7. trinn og de øvrige trinnene. Cohens d er på henholdsvis 0.50 mellom 7. trinn og 10. trinn, og på 0.37 mellom 7. trinn og Vg1. Når det gjelder *Læringskultur og Mestring* skårer elevene på 10. trinn betydelig lavere enn elever på 7. trinn (Henholdsvis Cohens $d =0.37$ og 0.20), men ikke forskjellig fra Vg1. For disse indeksene er det ingen forskjell mellom elever på 7. trinn og Vg1. Generelt er forskjellene størst mellom 7. trinn og de øvrige trinnene, mens det er færre og mindre forskjeller mellom 10. trinn og Vg1.

4. Indeksene på fylkesnivå

I dette kapitlet vises gjennomsnittlige skårer for indeksene på fylkesnivå. Dette illustreres separat for 7. og 10. trinn, og Vgl. Tabellene viser gjennomsnitt og standardavvik fra Elevundersøkelsen 2013 til 2016. Endringen mellom årene indikeres i de to siste kolonnene, som viser Cohens d verdiene for forskjellene fra 2016 og 2013 og fra siste år det vil si mellom 2016 og 2015. Disse Cohens d verdiene gir en indikasjon på hvorvidt endringene er betydningsfulle. I tabellen vil det for hvert år markeres hvilket fylke som skårer høyest på indeksen (mørk grå) og hvilket fylke som skårer lavest (lys grå). Cohens d for endring fra 2013 til 2016, samt fra 2015 til 2016, beregnes for hvert fylke. Videre blir Cohens d beregnet for forskjeller mellom fylket som skårer høyest og fylket som skårer lavest. I nederste rad i hver tabell vises denne effektstørrelsen. I hver tabell blir det også markert hvilket fylke som har endret seg mest fra 2013 til 2016 og fra 2015 til 2016 (uthevet skrift).

4.1 Trivsel

Tabell 4.1 Indeksen Trivsel på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens *d* (størrelse på endring)

7. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens <i>d</i>	Cohens <i>d</i>
Østfold	4,43	0,71	4,41	0,69	4,40	0,71	4,43	0,68	0,01	0,05
Akershus	4,41	0,68	4,44	0,68	4,43	0,68	4,42	0,70	0,02	0,00
Oslo	4,38	0,71	4,37	0,7	4,40	0,70	4,38	0,69	0,00	0,02
Hedmark	4,38	0,69	4,38	0,68	4,39	0,71	4,41	0,70	0,05	0,03
Oppland	4,4	0,69	4,39	0,67	4,37	0,71	4,36	0,72	0,05	0,01
Buskerud	4,39	0,7	4,39	0,7	4,39	0,71	4,41	0,71	0,03	0,03
Vestfold	4,43	0,68	4,42	0,67	4,39	0,72	4,41	0,69	0,03	0,03
Telemark	4,38	0,72	4,39	0,69	4,38	0,70	4,43	0,69	0,08	0,07
Aust-Agder	4,35	0,7	4,35	0,75	4,32	0,76	4,34	0,70	0,02	0,02
Vest-Agder	4,45	0,67	4,42	0,69	4,44	0,72	4,45	0,71	0,00	0,02
Rogaland	4,33	0,73	4,39	0,69	4,39	0,70	4,37	0,71	0,05	0,02
Hordaland	4,29	0,74	4,33	0,72	4,36	0,72	4,35	0,71	0,08	0,02
Sogn og Fjordane	4,4	0,69	4,4	0,69	4,46	0,66	4,39	0,67	0,01	0,10
Møre og Romsdal	4,35	0,73	4,33	0,72	4,35	0,71	4,33	0,70	0,03	0,03
Sør-Trøndelag	4,36	0,71	4,35	0,71	4,33	0,74	4,31	0,74	0,07	0,04
Nord-Trøndelag	4,36	0,7	4,31	0,73	4,32	0,71	4,35	0,73	0,02	0,03
Nordland	4,23	0,77	4,29	0,71	4,25	0,77	4,26	0,76	0,04	0,02
Troms	4,26	0,7	4,29	0,74	4,33	0,75	4,30	0,74	0,05	0,05
Finmark	4,12	0,79	4,2	0,76	4,23	0,73	4,19	0,76	0,09	0,05
Cohens <i>d</i>	0,45		0,33		0,33		0,36			

Tabell 4.1 viser at elevene generelt skårer relativt jevnt på spørsmål om trivsel og at endringene mellom årene er små. Finnmark er det fylket som skårer lavest alle årene. Vest-Agder er på topp i 2013 og 2016, Akershus i 2014, mens Sogn og Fjordane er på topp i 2015. Forskjellene mellom Finnmark og de fylkene som skårer høyest i 2013 til 2016 er små, men av betydning (Cohens *d* større en 0.2). Ut fra Cohens *d* i de to siste kolonnene kan man lese at endringene fra 2013 til 2016 og fra 2015 til 2016 er svært små. Den største endringen finner man i Sogn og Fjordane fra 2015 til 2016.

Tabell 4.2 *Indeksen Trivsel på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

10. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	4,24	0,82	4,20	0,85	4,25	0,78	4,31	0,79	0,08	0,07
Akershus	4,26	0,82	4,19	0,85	4,18	0,85	4,20	0,82	0,07	0,02
Oslo	4,23	0,86	4,20	0,82	4,18	0,87	4,20	0,87	0,04	0,01
Hedmark	4,21	0,81	4,22	0,85	4,20	0,82	4,25	0,80	0,05	0,06
Oppland	4,15	0,86	4,17	0,83	4,13	0,85	4,20	0,83	0,06	0,08
Buskerud	4,25	0,80	4,17	0,84	4,19	0,82	4,28	0,77	0,04	0,12
Vestfold	4,23	0,84	4,18	0,84	4,18	0,81	4,19	0,82	0,05	0,01
Telemark	4,18	0,79	4,14	0,83	4,18	0,87	4,19	0,85	0,01	0,02
Aust-Agder	4,12	0,86	4,10	0,90	4,10	0,91	4,11	0,88	0,02	0,01
Vest-Agder	4,22	0,84	4,26	0,83	4,28	0,82	4,22	0,84	0,00	0,06
Rogaland	4,19	0,84	4,15	0,88	4,14	0,85	4,14	0,86	0,06	0,00
Hordaland	4,16	0,87	4,09	0,87	4,15	0,85	4,12	0,89	0,04	0,03
Sogn og Fjordane	4,27	0,74	4,23	0,78	4,21	0,81	4,19	0,86	0,10	0,02
Møre og Romsdal	4,20	0,84	4,22	0,81	4,15	0,83	4,16	0,83	0,05	0,01
Sør-Trøndelag	4,16	0,84	4,11	0,86	4,17	0,82	4,17	0,85	0,01	0,01
Nord-Trøndelag	4,14	0,92	4,17	0,84	4,13	0,91	4,10	0,93	0,04	0,04
Nordland	4,07	0,90	4,07	0,85	4,09	0,86	4,10	0,85	0,03	0,02
Troms	4,12	0,84	4,08	0,88	4,12	0,85	4,18	0,83	0,07	0,07
Finnmark	4,07	0,82	3,92	0,95	3,95	0,95	3,92	0,96	0,17	0,03
Cohens d	0,26		0,38		0,37		0,44			

Tabell 4.2 viser det samme mønsteret for 10. trinn. Forskjellene mellom Finnmark og de fylkene som skårer høyest på trivsel, er små. Videre viser differansen at endringene er minimale. Finnmark er det fylket med størst (negativ) endring mellom 2013 og 2016, men effektstørrelsen viser at denne endringen er lite betydningsfull. Tabell 4.3 viser tilsvarende for Vg1.

Tabell 4.3 *Indeksen Trivsel på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

Vg1	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	4,34	0,72	4,32	0,72	4,31	0,72	4,28	0,77	0,08	0,03
Akershus	4,35	0,75	4,33	0,76	4,32	0,75	4,28	0,77	0,09	0,05
Oslo	4,29	0,82	4,26	0,79	4,24	0,82	4,24	0,82	0,06	0,00
Hedmark	4,37	0,72	4,33	0,73	4,37	0,69	4,38	0,71	0,02	0,02
Oppland	4,35	0,69	4,31	0,73	4,32	0,74	4,34	0,73	0,02	0,03
Buskerud	4,36	0,74	4,30	0,75	4,29	0,76	4,32	0,75	0,05	0,04
Vestfold	4,35	0,71	4,36	0,71	4,35	0,72	4,35	0,68	0,00	0,00
Telemark	4,33	0,73	4,32	0,72	4,28	0,77	4,32	0,74	0,01	0,05
Aust-Agder	4,32	0,75	4,29	0,76	4,28	0,74	4,24	0,80	0,10	0,05
Vest-Agder	4,33	0,74	4,33	0,69	4,34	0,73	4,30	0,76	0,04	0,06
Rogaland	4,33	0,74	4,32	0,75	4,32	0,75	4,29	0,77	0,05	0,03
Hordaland	4,27	0,78	4,25	0,77	4,25	0,75	4,26	0,76	0,01	0,01
Sogn og Fjordane	4,44	0,66	4,40	0,63	4,37	0,67	4,38	0,71	0,08	0,03
Møre og Romsdal	4,35	0,73	4,35	0,74	4,34	0,73	4,32	0,72	0,04	0,03
Sør-Trøndelag	4,34	0,75	4,30	0,75	4,31	0,75	4,32	0,71	0,03	0,01
Nord-Trøndelag	4,37	0,69	4,35	0,73	4,35	0,72	4,33	0,75	0,06	0,03
Nordland	4,29	0,73	4,26	0,73	4,30	0,74	4,31	0,74	0,03	0,02
Troms	4,29	0,74	4,28	0,71	4,27	0,77	4,30	0,77	0,02	0,04
Finnmark	4,27	0,74	4,20	0,72	4,16	0,78	4,21	0,74	0,07	0,07
Cohens d	0,24		0,30		0,29		0,23			

Sogn og Fjordane skårer høyest på trivsel alle årene når det kommer til elever på Vg1. I 2015 og 2016 skårer elever i Hedmark like høyt som elever i Sogn og Fjordane. Finnmark skårer lavest, men forskjellene er små sett i forhold til de fylkene som skårer høyest. Endringene mellom år er generelt svært små.

4.2 Støtte fra lærerne

Tabellen 4.4 viser elevene på 7. trinn sin opplevelse av støtte fra lærerne.

Tabell 4.4 *Indeksen Støtte fra lærerne på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

7. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	4,41	0,59	4,51	0,56	4,46	0,58	4,50	0,55	0,16	0,06
Akershus	4,34	0,61	4,46	0,56	4,44	0,56	4,42	0,60	0,14	0,04
Oslo	4,29	0,65	4,36	0,61	4,36	0,61	4,35	0,62	0,10	0,01
Hedmark	4,42	0,58	4,49	0,58	4,47	0,57	4,39	0,60	0,04	0,13
Oppland	4,36	0,62	4,46	0,56	4,45	0,57	4,45	0,61	0,15	0,01
Buskerud	4,37	0,63	4,46	0,58	4,43	0,59	4,46	0,57	0,16	0,07
Vestfold	4,35	0,60	4,47	0,58	4,43	0,61	4,39	0,62	0,06	0,07
Telemark	4,35	0,61	4,43	0,60	4,40	0,61	4,46	0,64	0,18	0,10
Aust-Agder	4,33	0,61	4,45	0,58	4,38	0,61	4,42	0,61	0,16	0,07
Vest-Agder	4,42	0,61	4,50	0,58	4,52	0,55	4,53	0,57	0,19	0,02
Rogaland	4,35	0,63	4,46	0,59	4,47	0,58	4,45	0,61	0,16	0,04
Hordaland	4,28	0,66	4,41	0,62	4,44	0,62	4,43	0,63	0,23	0,02
Sogn og Fjordane	4,42	0,59	4,51	0,56	4,55	0,56	4,49	0,56	0,13	0,10
Møre og Romsdal	4,31	0,65	4,43	0,61	4,49	0,57	4,44	0,61	0,20	0,09
Sør-Trøndelag	4,29	0,67	4,41	0,61	4,38	0,62	4,37	0,66	0,12	0,03
Nord-Trøndelag	4,33	0,61	4,42	0,61	4,45	0,59	4,43	0,61	0,17	0,02
Nordland	4,25	0,69	4,42	0,61	4,35	0,65	4,41	0,62	0,24	0,10
Troms	4,25	0,67	4,42	0,59	4,44	0,60	4,37	0,63	0,18	0,12
Finnmark	4,19	0,72	4,35	0,69	4,35	0,66	4,36	0,66	0,24	0,01
Cohens d	0,25		0,35		0,33		0,30			

For 7. trinn skårer Sogn og Fjordane høyest på indeksen som omhandler elevenes opplevelse av støtte fra lærerne i årene 2013-2015, mens elever fra Vest-Agder skårer høyest i 2016. Finnmark skårer lavest på denne indeksen fram til 2015, og elever i Nordland skårer like lavt i 2015. i 2016 skårer elever i Oslo lavest. Forskjellene mellom fylkene som skårer høyest og lavest er små. Videre ser man at endringene fra 2013 til 2016 er små, men Cohens *d* indikerer at endringene er av betydning i fire av fylkene og størst i Nordland og Finnmark. Det er bare minimale endringer fra 2015 til 2016.

Tabell 4.5 *Indeksen Støtte fra lærerne på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

10. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,92	0,73	3,97	0,79	4,04	0,71	4,11	0,71	0,26	0,10
Akershus	3,88	0,72	3,94	0,75	3,93	0,77	3,96	0,74	0,11	0,04
Oslo	3,85	0,75	3,97	0,74	3,94	0,80	3,89	0,82	0,05	0,06
Hedmark	3,91	0,70	4,02	0,73	3,99	0,73	4,08	0,68	0,25	0,13
Oppland	3,86	0,75	4,01	0,70	3,93	0,77	4,05	0,70	0,27	0,17
Buskerud	3,96	0,69	4,01	0,75	4,00	0,76	4,08	0,71	0,17	0,11
Vestfold	3,93	0,71	3,96	0,77	3,94	0,74	4,03	0,72	0,14	0,12
Telemark	3,89	0,68	3,97	0,74	4,01	0,76	4,01	0,77	0,16	0,00
Aust-Agder	3,83	0,74	3,90	0,80	3,90	0,79	3,95	0,79	0,16	0,07
Vest-Agder	3,91	0,71	4,03	0,73	4,12	0,70	4,07	0,75	0,22	0,07
Rogaland	3,89	0,74	4,01	0,78	4,00	0,77	3,99	0,77	0,14	0,01
Hordaland	3,82	0,77	3,91	0,80	3,95	0,77	3,94	0,81	0,15	0,01
Sogn og Fjordane	3,98	0,68	4,08	0,71	4,09	0,71	4,09	0,75	0,15	0,00
Møre og Romsdal	3,90	0,75	4,02	0,72	3,99	0,77	4,05	0,73	0,20	0,08
Sør-Trøndelag	3,84	0,77	3,95	0,77	3,98	0,78	4,00	0,77	0,21	0,03
Nord-Trøndelag	3,85	0,79	3,96	0,78	3,93	0,80	3,96	0,82	0,14	0,04
Nordland	3,86	0,76	3,95	0,75	4,00	0,80	4,01	0,78	0,19	0,01
Troms	3,84	0,73	3,94	0,78	3,95	0,76	4,01	0,76	0,23	0,09
Finnmark	3,79	0,75	3,81	0,90	3,91	0,85	3,82	0,92	0,04	0,09
Cohens d	0,27		0,33		0,30		0,35			

For 10. trinn skårer igjen Sogn og Fjordane høyest på indeksen som omhandler elevenes opplevelse av støtte fra lærerne i 2013 og 2014, mens Vest-Agder skårer høyest i 2015 og Østfold i 2016. Finnmark skårer lavest på denne indeksen de to første årene samt i 2016, men Aust-Agder tar den plasseringen i 2015. Forskjellene mellom fylkene er små alle tre årene. Fylket som har endret seg mest fra 2013 til 2016 er Oppland. Til sammen er det seks fylker som har hatt en endring fra 2013 med en Cohens *d*-verdi på over 0.2. Alle de seks fylkene har hatt en positiv utvikling. Cohens *d* indikerer generelt at endringene ikke er store. Det er ingen endring av betydning fra 2015 til 2016.

Tabell 4.6 *Indeksen Støtte fra lærerne på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

Vg1	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	4,00	0,65	4,10	0,66	4,09	0,66	4,12	0,68	0,18	0,05
Akershus	3,96	0,65	4,07	0,66	4,09	0,68	4,06	0,70	0,14	0,04
Oslo	3,89	0,72	4,02	0,74	4,00	0,75	4,00	0,78	0,14	0,00
Hedmark	3,99	0,61	4,13	0,62	4,14	0,62	4,15	0,65	0,25	0,01
Oppland	3,95	0,64	4,06	0,63	4,08	0,66	4,08	0,67	0,20	0,01
Buskerud	4,01	0,66	4,13	0,65	4,11	0,66	4,13	0,69	0,17	0,03
Vestfold	3,96	0,63	4,12	0,64	4,12	0,66	4,13	0,63	0,27	0,01
Telemark	3,96	0,68	4,13	0,62	4,07	0,65	4,14	0,65	0,27	0,11
Aust-Agder	3,90	0,65	4,06	0,67	4,05	0,70	4,04	0,70	0,21	0,00
Vest-Agder	4,02	0,61	4,13	0,63	4,14	0,63	4,13	0,68	0,17	0,01
Rogaland	4,00	0,66	4,14	0,64	4,15	0,68	4,15	0,68	0,22	0,00
Hordaland	3,93	0,68	4,03	0,71	4,06	0,69	4,07	0,69	0,21	0,02
Sogn og Fjordane	4,06	0,63	4,22	0,56	4,21	0,59	4,25	0,60	0,31	0,06
Møre og Romsdal	3,98	0,64	4,11	0,65	4,15	0,64	4,14	0,67	0,25	0,01
Sør-Trøndelag	4,00	0,67	4,09	0,66	4,09	0,64	4,12	0,65	0,18	0,04
Nord-Trøndelag	4,03	0,63	4,15	0,65	4,17	0,65	4,18	0,67	0,23	0,02
Nordland	3,99	0,64	4,11	0,67	4,14	0,67	4,16	0,67	0,26	0,03
Troms	3,97	0,66	4,07	0,64	4,07	0,69	4,15	0,65	0,27	0,11
Finnmark	3,99	0,70	4,07	0,71	4,07	0,71	4,13	0,68	0,20	0,08
Cohens d	0,25		0,30		0,32		0,36			

For Vg1 er det Oslo som skårer lavest på indeksen om støtte fra lærerne, mens Sogn og Fjordane ligger på topp. Dette gjelder alle år. I følge Cohens *d* er forskjellene mellom disse fylkene av betydning, men liten. Den største endringen fra 2013 til 2016 finner man i Sogn og Fjordane. Generelt har alle fylkene en positiv utvikling for denne indeksen fra 2013 til 2016 og 13 fylker har en endring av betydning. Det er ingen endringer av betydning fra Elevundersøkelsen i 2015.

4.3 Støtte hjemmefra

Tabell 4.7 Indeksen Støtte hjemmefra på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens *d* (størrelse på endring)

7. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens <i>d</i>	Cohens <i>d</i>
Østfold	4,36	0,73	4,42	0,72	4,41	0,73	4,44	0,70	0,11	0,05
Akershus	4,32	0,74	4,45	0,70	4,44	0,70	4,42	0,71	0,14	0,02
Oslo	4,36	0,73	4,42	0,72	4,46	0,71	4,47	0,67	0,16	0,02
Hedmark	4,31	0,75	4,43	0,70	4,38	0,75	4,39	0,70	0,11	0,02
Oppland	4,29	0,76	4,40	0,72	4,40	0,71	4,42	0,70	0,18	0,03
Buskerud	4,30	0,78	4,38	0,74	4,43	0,70	4,42	0,71	0,16	0,01
Vestfold	4,35	0,75	4,44	0,70	4,46	0,72	4,44	0,72	0,13	0,03
Telemark	4,28	0,76	4,34	0,76	4,39	0,72	4,46	0,68	0,25	0,11
Aust-Agder	4,25	0,82	4,37	0,76	4,38	0,75	4,41	0,71	0,20	0,03
Vest-Agder	4,40	0,71	4,47	0,68	4,48	0,68	4,48	0,70	0,12	0,00
Rogaland	4,30	0,77	4,42	0,71	4,43	0,72	4,42	0,72	0,16	0,01
Hordaland	4,24	0,79	4,35	0,74	4,37	0,75	4,36	0,75	0,16	0,02
Sogn og Fjordane	4,27	0,73	4,41	0,67	4,46	0,67	4,38	0,72	0,15	0,11
Møre og Romsdal	4,24	0,79	4,32	0,74	4,33	0,74	4,31	0,75	0,09	0,03
Sør-Trøndelag	4,29	0,76	4,36	0,73	4,37	0,74	4,38	0,75	0,12	0,02
Nord-Trøndelag	4,28	0,75	4,34	0,75	4,36	0,74	4,35	0,73	0,10	0,00
Nordland	4,24	0,78	4,33	0,76	4,34	0,77	4,34	0,76	0,13	0,00
Troms	4,31	0,75	4,37	0,72	4,41	0,73	4,36	0,72	0,07	0,07
Finnmark	4,17	0,81	4,18	0,83	4,35	0,77	4,34	0,79	0,21	0,02
Cohens <i>d</i>	0,30		0,38		0,21		0,23			

Indeksen *Støtte hjemmefra* fokuser på elevenes opplevelse av interesse, støtte og oppmuntring hjemmefra når det gjelder skole og skolearbeid. Tabell 4.7 viser at på 7.trinn skårer Vest-Agder høyest for alle fire årene på denne indeksen. Finnmark har laveste gjennomsnittlige skåre i 2013 og 2014, mens det er elever i Møre og Romsdal som har lavest gjennomsnittsskåre i 2015 og 2016. Forskjellene mellom Vest-Agder og fylkene med lavest gjennomsnittsskåre er små. Generelt skårer alle fylkene høyere på spørsmål om støtte hjemmefra i 2016, sammenlignet med 2013. Cohens *d* indikerer dog at endringene er for det meste trivielle. Størst positive utvikling finner man i Telemark i perioden 2013 til 2016, mens det er ingen endring av betydning det siste året for noen av fylkene.

Tabell 4.8 *Indeksen Støtte hjemmefra på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

10. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,84	0,99	3,92	1,02	4,04	0,95	4,11	0,93	0,28	0,07
Akershus	3,95	0,96	3,99	0,96	4,02	0,93	4,06	0,94	0,12	0,05
Oslo	3,94	0,96	4,04	0,92	4,10	0,92	4,09	0,93	0,16	0,01
Hedmark	3,86	0,97	3,97	0,96	3,99	0,95	4,05	0,91	0,20	0,07
Oppland	3,82	0,99	3,90	0,94	3,91	0,97	4,02	0,93	0,21	0,12
Buskerud	3,91	0,95	3,97	0,96	4,02	0,93	4,10	0,88	0,21	0,10
Vestfold	3,94	0,98	3,98	0,95	3,95	0,95	4,10	0,91	0,17	0,16
Telemark	3,85	0,98	3,95	0,96	3,96	0,97	4,06	0,93	0,22	0,11
Aust-Agder	3,76	1,02	3,81	1,04	3,81	1,00	4,00	0,97	0,24	0,19
Vest-Agder	3,90	0,96	3,99	0,96	4,08	0,91	4,14	0,91	0,25	0,06
Rogaland	3,86	0,99	3,96	0,97	4,01	0,96	4,06	0,93	0,21	0,05
Hordaland	3,84	1,00	3,92	0,97	3,93	0,97	3,96	0,97	0,13	0,03
Sogn og Fjordane	3,94	0,90	3,95	0,93	4,03	0,89	4,03	0,93	0,10	0,00
Møre og Romsdal	3,81	0,99	3,88	0,95	3,92	0,94	4,01	0,93	0,21	0,09
Sør-Trøndelag	3,86	0,97	3,90	0,97	3,95	0,95	4,01	0,94	0,15	0,06
Nord-Trøndelag	3,83	1,02	3,95	0,95	3,91	0,98	3,97	0,96	0,14	0,07
Nordland	3,78	1,01	3,86	0,98	3,93	0,98	3,93	0,98	0,15	0,01
Troms	3,81	0,99	3,92	0,93	3,96	0,94	4,00	0,96	0,20	0,04
Finnmark	3,79	0,99	3,74	1,01	3,86	1,03	3,83	1,06	0,04	0,03
Cohens d	0,19		0,31		0,30		0,31			

Mønsteret i tabell 4.8 er noe annerledes når man ser på *Støtte hjemmefra* på 10. trinn sammenlignet med 7.trinn. For det første er skårene generelt lavere enn det elevene rapporterer på 7. trinn. Videre skårer Aust-Agder lavest på denne indeksen i 2013 og 2015, mens Finnmark skårer lavest i 2014 og 2016. Forskjellene mellom disse fylkene og de som skårer høyest er små. Generelt er utviklingen positiv, men effektmålet indikerer videre at endringene er svært små. Østfold er det fylket som har størst endring fra 2013.

Tabell 4.9 *Indeksen Støtte hjemmefra på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

Vg1	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,80	1,02	3,85	0,98	3,88	0,99	3,92	1,00	0,12	0,04
Akershus	3,90	0,96	3,94	0,95	3,97	0,95	3,98	0,95	0,08	0,01
Oslo	3,91	0,98	3,93	0,97	3,96	0,96	4,01	0,95	0,11	0,05
Hedmark	3,79	0,98	3,90	0,96	3,92	0,98	3,98	0,95	0,20	0,07
Oppland	3,73	1,00	3,84	1,00	3,88	0,97	3,92	0,94	0,20	0,05
Buskerud	3,92	0,96	3,89	0,98	3,97	0,95	4,00	0,96	0,09	0,03
Vestfold	3,81	0,98	3,93	0,97	3,94	0,98	3,93	0,98	0,12	0,01
Telemark	3,74	1,02	3,86	0,98	3,91	0,95	3,92	0,98	0,18	0,01
Aust-Agder	3,74	1,01	3,83	0,98	3,86	1,00	3,79	1,03	0,05	0,07
Vest-Agder	3,80	0,99	3,94	0,94	3,98	0,93	3,94	0,96	0,14	0,04
Rogaland	3,85	0,99	3,90	0,98	3,93	0,98	3,99	0,97	0,15	0,06
Hordaland	3,73	1,02	3,83	0,98	3,88	0,97	3,90	0,97	0,17	0,03
Sogn og Fjordane	3,78	0,98	3,97	0,91	4,00	0,92	4,02	0,93	0,25	0,02
Møre og Romsdal	3,74	0,98	3,81	0,99	3,90	0,96	3,91	0,97	0,17	0,01
Sør-Trøndelag	3,77	1,01	3,86	0,97	3,86	0,98	3,89	0,96	0,12	0,03
Nord-Trøndelag	3,80	0,98	3,86	0,98	3,93	0,96	3,90	0,98	0,10	0,03
Nordland	3,70	1,02	3,77	1,01	3,81	1,03	3,87	1,00	0,17	0,06
Troms	3,75	1,03	3,81	1,00	3,87	1,00	3,96	0,96	0,21	0,09
Finnmark	3,57	1,09	3,68	1,04	3,67	1,04	3,77	1,03	0,19	0,09
Cohens d	0,34		0,30		0,33		0,26			

For videregående viser tabell 4.9 at Finnmark skårer lavest på spørsmål som omhandler støtte hjemmefra. Sogn og Fjordane skårer høyest de tre siste årene. Forskjellene mellom disse fylkene er små. Videre ser man at forskjellen mellom 2013 og 2016 er størst for Sogn og Fjordane med en skåre på 0,25. Cohens *d* indikerer dog at dette ikke er en særlig betydningsfull endring. Endringene fra 2015 til 2016 er minimale, hvor Finnmark og Troms har størst økning med en Cohens *d*-verdi på 0,09.

4.4 Faglig utfordring

Tabell 4.10 Indeksen Faglig utfordring på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens *d* (størrelse på endring)

7. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens <i>d</i>	Cohens <i>d</i>
Østfold	3,96	0,92	4,03	0,68	4,10	0,86	4,13	0,84	0,20	0,03
Akershus	3,92	0,93	4,09	0,89	4,07	0,88	4,10	0,88	0,20	0,03
Oslo	3,86	0,95	3,97	0,91	3,99	0,93	4,03	0,89	0,18	0,04
Hedmark	3,97	0,90	4,07	0,88	4,08	0,89	4,11	0,86	0,15	0,03
Oppland	3,90	0,92	4,05	0,86	4,07	0,88	4,09	0,86	0,22	0,03
Buskerud	3,93	0,93	4,08	0,87	4,10	0,87	4,14	0,85	0,23	0,05
Vestfold	3,91	0,94	4,13	0,87	4,09	0,91	4,12	0,87	0,23	0,03
Telemark	3,87	0,93	4,07	0,90	4,09	0,88	4,07	0,90	0,22	0,02
Aust-Agder	3,94	0,90	4,08	0,89	4,08	0,87	4,16	0,85	0,25	0,09
Vest-Agder	3,95	0,91	4,13	0,87	4,13	0,88	4,15	0,88	0,23	0,03
Rogaland	3,87	0,95	4,05	0,89	4,07	0,89	4,08	0,87	0,23	0,01
Hordaland	3,82	0,97	3,98	0,92	3,99	0,93	4,01	0,91	0,20	0,02
Sogn og Fjordane	3,88	0,93	4,05	0,89	4,11	0,87	4,02	0,91	0,15	0,11
Møre og Romsdal	3,81	0,97	3,97	0,90	4,03	0,91	3,99	0,92	0,19	0,05
Sør-Trøndelag	3,87	0,95	4,00	0,90	3,99	0,92	4,06	0,90	0,21	0,08
Nord-Trøndelag	3,84	0,95	4,00	0,92	4,00	0,91	4,10	0,88	0,28	0,11
Nordland	3,89	0,93	4,04	0,91	4,07	0,90	4,07	0,89	0,20	0,00
Troms	3,92	0,93	4,04	0,89	4,08	0,90	4,04	0,90	0,13	0,05
Finnmark	3,85	0,96	3,95	0,93	4,10	0,86	4,05	0,92	0,22	0,06
Cohens <i>d</i>	0,17		0,20		0,16		0,19			

Tabell 4.10 viser elevene på 7. trinn sin opplevelse av hvorvidt de får faglige utfordringer på skolen. Hedmark skårer høyest i 2013 og Vest-Agder høyest i 2014 og 2015, mens Aust-Agder har høyest gjennomsnittsskåre i 2016. Forskjellen mellom fylkene som skårer høyest og lavest er små og uten betydning, jf. Cohens *d*. Størst endring finner man i Nord-Trøndelag både når vi ser hele perioden under ett. Generelt er utviklingen positiv når man sammenligner gjennomsnitt i 2013 og 2016, hvor de aller fleste fylker har gjennomsnittsverdier på 3-tallet i 2013, mens det er bikket over på 4-tallet i 2016.

Tabell 4.11 *Indeksen Faglig utfordring på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

10. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	4,06	0,89	4,14	0,88	4,23	0,82	4,29	0,81	0,28	0,08
Akershus	4,09	0,88	4,21	0,86	4,23	0,86	4,26	0,83	0,20	0,04
Oslo	4,04	0,89	4,14	0,85	4,15	0,88	4,16	0,88	0,14	0,02
Hedmark	4,12	0,84	4,18	0,85	4,24	0,82	4,31	0,77	0,24	0,09
Oppland	4,11	0,87	4,21	0,81	4,19	0,86	4,28	0,80	0,20	0,11
Buskerud	4,15	0,84	4,24	0,82	4,25	0,81	4,33	0,78	0,22	0,09
Vestfold	4,13	0,88	4,23	0,81	4,24	0,82	4,31	0,80	0,22	0,09
Telemark	4,03	0,87	4,14	0,85	4,19	0,84	4,18	0,85	0,17	0,01
Aust-Agder	4,10	0,89	4,12	0,88	4,21	0,85	4,27	0,81	0,20	0,08
Vest-Agder	4,16	0,87	4,26	0,84	4,29	0,83	4,30	0,84	0,17	0,02
Rogaland	4,08	0,90	4,20	0,87	4,23	0,84	4,25	0,84	0,19	0,02
Hordaland	4,05	0,92	4,17	0,87	4,16	0,87	4,20	0,88	0,17	0,05
Sogn og Fjordane	4,07	0,86	4,18	0,84	4,18	0,81	4,15	0,87	0,10	0,03
Møre og Romsdal	4,06	0,90	4,17	0,83	4,21	0,85	4,22	0,85	0,18	0,01
Sør-Trøndelag	4,09	0,87	4,21	0,83	4,20	0,85	4,23	0,83	0,17	0,04
Nord-Trøndelag	4,09	0,88	4,16	0,87	4,19	0,84	4,24	0,88	0,17	0,06
Nordland	4,07	0,91	4,20	0,84	4,22	0,87	4,23	0,85	0,18	0,01
Troms	4,06	0,92	4,19	0,83	4,21	0,85	4,29	0,81	0,27	0,10
Finnmark	4,01	0,96	4,14	0,91	4,23	0,89	4,19	0,94	0,19	0,05
Cohens d	0,16		0,16		0,16		0,21			

For 10. trinn skårer Vest-Agder høyest på *Faglig utfordring* i Elevundersøkelsene 2013 til 2015, mens Buskerud skårer høyest i 2016. Dårligst ut kommer Finnmark i 2013, Aust-Agder i 2014, Oslo i 2015 og Sogn og Fjordane. Det er viktig å merke seg at forskjellene mellom fylkene er svært små. Generelt er utviklingen positiv for alle fylkene fra 2013, og endringen er størst i Østfold hvor Cohens *d*-verdien er 0,28.

Tabell 4.12 *Indeksen Faglig utfordring på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

Vg1	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	4,20	0,84	4,31	0,79	4,28	0,81	4,29	0,81	0,11	0,02
Akershus	4,23	0,83	4,34	0,78	4,32	0,81	4,35	0,82	0,14	0,03
Oslo	4,16	0,87	4,25	0,84	4,24	0,86	4,24	0,87	0,09	0,00
Hedmark	4,21	0,80	4,32	0,81	4,35	0,75	4,34	0,76	0,17	0,02
Oppland	4,23	0,82	4,37	0,76	4,33	0,79	4,35	0,77	0,15	0,03
Buskerud	4,23	0,83	4,34	0,78	4,37	0,76	4,34	0,80	0,14	0,04
Vestfold	4,21	0,83	4,38	0,77	4,34	0,79	4,33	0,81	0,15	0,00
Telemark	4,22	0,83	4,28	0,81	4,30	0,78	4,35	0,77	0,16	0,07
Aust-Agder	4,23	0,83	4,34	0,82	4,31	0,81	4,36	0,81	0,16	0,06
Vest-Agder	4,22	0,84	4,38	0,75	4,38	0,79	4,37	0,81	0,18	0,01
Rogaland	4,23	0,85	4,36	0,78	4,36	0,80	4,38	0,78	0,18	0,02
Hordaland	4,19	0,84	4,30	0,80	4,31	0,81	4,30	0,83	0,13	0,02
Sogn og Fjordane	4,25	0,83	4,34	0,76	4,35	0,74	4,32	0,81	0,09	0,03
Møre og Romsdal	4,19	0,83	4,30	0,80	4,29	0,82	4,31	0,82	0,14	0,02
Sør-Trøndelag	4,20	0,85	4,32	0,80	4,28	0,81	4,30	0,81	0,12	0,03
Nord-Trøndelag	4,23	0,82	4,33	0,80	4,32	0,79	4,29	0,84	0,08	0,03
Nordland	4,21	0,85	4,32	0,78	4,33	0,81	4,35	0,81	0,17	0,02
Troms	4,20	0,82	4,29	0,80	4,29	0,82	4,37	0,79	0,21	0,10
Finnmark	4,23	0,84	4,25	0,84	4,26	0,84	4,33	0,78	0,13	0,09
Cohens d	0,11		0,16		0,17		0,17			

På Vg1 er det Oslo som skårer lavest når det gjelder faglige utfordringer. Sogn og Fjordane, Vest-Agder og Rogaland har de høyeste skårene på denne indeksen. Forskjellene er minimale og ikke betydningsfulle. Størst endring fra 2013 finner man i Troms, med en økning i Cohens *d*-verdien på 0,21. Dette effektmålet indikerer at endringen er liten. Generelt har alle fylkene en positiv utvikling på denne indeksen fra 2013 til 2016, selv om økningen er svært liten.

4.5 Vurdering for læring

Tabell 4.13 Indeksen Vurdering for læring på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens *d* (størrelse på endring)

7.trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens <i>d</i>	Cohens <i>d</i>
Østfold	3,94	0,70	4,03	0,68	3,99	0,70	4,03	0,69	0,13	0,05
Akershus	3,88	0,72	4,02	0,70	3,99	0,71	3,96	0,73	0,11	0,04
Oslo	3,83	0,73	3,91	0,71	3,88	0,74	3,89	0,73	0,08	0,00
Hedmark	3,95	0,68	4,00	0,67	3,97	0,67	3,88	0,73	0,10	0,13
Oppland	3,88	0,71	3,96	0,68	3,95	0,71	3,93	0,73	0,06	0,03
Buskerud	3,93	0,69	3,99	0,68	4,01	0,70	4,00	0,68	0,10	0,01
Vestfold	3,85	0,74	4,06	0,67	3,97	0,72	3,92	0,74	0,09	0,07
Telemark	3,80	0,71	3,91	0,70	3,89	0,70	3,95	0,73	0,21	0,09
Aust-Agder	3,81	0,70	3,91	0,72	3,87	0,73	3,90	0,72	0,12	0,04
Vest-Agder	3,90	0,75	4,07	0,68	4,04	0,69	4,03	0,74	0,18	0,01
Rogaland	3,85	0,72	3,96	0,71	3,99	0,71	3,97	0,70	0,17	0,02
Hordaland	3,74	0,76	3,87	0,74	3,92	0,75	3,90	0,75	0,21	0,03
Sogn og Fjordane	3,87	0,68	3,96	0,72	4,03	0,68	3,96	0,69	0,13	0,10
Møre og Romsdal	3,73	0,73	3,86	0,73	3,91	0,70	3,86	0,72	0,18	0,07
Sør-Trøndelag	3,77	0,75	3,86	0,73	3,85	0,74	3,81	0,75	0,05	0,05
Nord-Trøndelag	3,82	0,72	3,87	0,73	3,88	0,72	3,91	0,70	0,12	0,04
Nordland	3,76	0,76	3,90	0,72	3,86	0,75	3,90	0,75	0,18	0,05
Troms	3,77	0,76	3,93	0,72	3,96	0,72	3,87	0,76	0,13	0,12
Finmark	3,76	0,79	3,83	0,75	3,90	0,74	3,85	0,73	0,12	0,07
Cohens <i>d</i>	0,31		0,34		0,27		0,31			

Spørsmålene som inngår i *vurdering for læring* har til hensikt å måle de fire prinsippene som regnes som de sentrale innenfor VFL (se kap. 2.5). Utviklingen på denne indeksen er positiv for alle fylkene dersom vi ser på endringen fra 2013. Størst utvikling finner man i Telemark og Hordaland. I 2016 skårer Vest-Agder høyest på denne indeksen, mens Sør-Trøndelag skårer lavest. Cohens *d* indikerer at forskjellen mellom fylkene som skårer høyest og lavest er små for de ulike årene. Det samme gjelder endringene generelt fra 2013 til 2016 (og fra 2015 til 2016).

Tabell 4.14 *Indeksen Vurdering for læring på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

10.trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,28	0,79	3,28	0,80	3,34	0,79	3,38	0,78	0,13	0,05
Akershus	3,21	0,76	3,26	0,77	3,24	0,78	3,25	0,78	0,05	0,01
Oslo	3,29	0,80	3,35	0,77	3,28	0,81	3,27	0,82	0,03	0,02
Hedmark	3,20	0,76	3,29	0,76	3,28	0,75	3,38	0,76	0,23	0,13
Oppland	3,20	0,79	3,32	0,72	3,21	0,79	3,33	0,75	0,16	0,14
Buskerud	3,27	0,78	3,32	0,79	3,30	0,79	3,40	0,78	0,17	0,14
Vestfold	3,29	0,77	3,29	0,77	3,24	0,76	3,36	0,75	0,09	0,16
Telemark	3,17	0,75	3,19	0,75	3,28	0,82	3,26	0,80	0,12	0,02
Aust-Agder	3,10	0,79	3,17	0,79	3,14	0,79	3,23	0,82	0,17	0,11
Vest-Agder	3,24	0,77	3,26	0,79	3,35	0,80	3,31	0,81	0,09	0,04
Rogaland	3,17	0,78	3,25	0,80	3,27	0,79	3,26	0,79	0,12	0,01
Hordaland	3,16	0,80	3,14	0,80	3,19	0,79	3,24	0,81	0,10	0,06
Sogn og Fjordane	3,30	0,72	3,33	0,77	3,45	0,74	3,38	0,76	0,11	0,08
Møre og Romsdal	3,15	0,80	3,22	0,75	3,25	0,79	3,26	0,78	0,15	0,02
Sør-Trøndelag	3,16	0,79	3,17	0,77	3,21	0,79	3,22	0,76	0,08	0,01
Nord-Trøndelag	3,16	0,83	3,22	0,78	3,14	0,79	3,26	0,81	0,12	0,15
Nordland	3,19	0,81	3,21	0,79	3,25	0,82	3,24	0,83	0,06	0,02
Troms	3,17	0,78	3,20	0,79	3,28	0,79	3,33	0,80	0,20	0,06
Finnmark	3,23	0,83	3,16	0,82	3,22	0,83	3,21	0,88	0,03	0,01
Cohens d	0,26		0,27		0,40		0,24			

Sammenlignet med 7. trinn skårer 10. trinn generelt lavere på spørsmål om vurdering for læring. De laveste skårene finner man i Aust-Agder i 2013, i Hordaland i 2014, i Nord-Trøndelag i 2015 og Finnmark i 2016. Oslo skårer høyest i 2014 og Sogn og Fjordane skårer høyest i 2013 og 2015, mens Buskerud skårer høyest i 2016. Forskjellene er ikke store, verken mellom fylker eller mellom år. Den største endringen finner man i Hedmark.

Tabell 4.15 *Indeksen Vurdering for læring på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

Vg1	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,40	0,78	3,45	0,79	3,43	0,79	3,44	0,80	0,05	0,01
Akershus	3,29	0,75	3,42	0,75	3,40	0,78	3,41	0,77	0,15	0,01
Oslo	3,32	0,78	3,36	0,79	3,35	0,80	3,37	0,82	0,06	0,02
Hedmark	3,38	0,75	3,41	0,76	3,38	0,76	3,49	0,76	0,15	0,16
Oppland	3,30	0,74	3,38	0,74	3,37	0,76	3,41	0,76	0,15	0,05
Buskerud	3,32	0,81	3,41	0,79	3,42	0,77	3,46	0,78	0,18	0,06
Vestfold	3,27	0,79	3,43	0,75	3,46	0,75	3,44	0,75	0,21	0,03
Telemark	3,23	0,81	3,36	0,74	3,35	0,77	3,41	0,79	0,23	0,08
Aust-Agder	3,23	0,77	3,36	0,77	3,33	0,79	3,39	0,78	0,21	0,08
Vest-Agder	3,36	0,76	3,41	0,76	3,42	0,77	3,42	0,81	0,07	0,00
Rogaland	3,34	0,78	3,40	0,76	3,43	0,79	3,48	0,79	0,17	0,05
Hordaland	3,21	0,79	3,28	0,78	3,31	0,78	3,30	0,79	0,11	0,02
Sogn og Fjordane	3,34	0,74	3,43	0,73	3,44	0,72	3,50	0,75	0,21	0,08
Møre og Romsdal	3,26	0,78	3,40	0,78	3,41	0,77	3,45	0,78	0,24	0,05
Sør-Trøndelag	3,25	0,77	3,33	0,76	3,31	0,77	3,36	0,75	0,15	0,08
Nord-Trøndelag	3,30	0,76	3,41	0,76	3,47	0,76	3,44	0,78	0,19	0,03
Nordland	3,29	0,77	3,40	0,77	3,42	0,78	3,50	0,80	0,26	0,09
Troms	3,24	0,79	3,29	0,77	3,32	0,79	3,51	0,80	0,35	0,25
Finnmark	3,29	0,77	3,37	0,80	3,33	0,85	3,44	0,79	0,19	0,13
Cohens d	0,24		0,22		0,22		0,27			

Elevene i Vg1 i Østfold skårer høyest på indeksen *Vurdering for læring* i 2013 og 2014, mens Nord-Trøndelag skårer høyest i 2015 og Troms i 2016. Hordaland skårer lavest alle år og i 2015 får de følge av Sør-Trøndelag. Cohens *d* indikerer at forskjellene ikke er store mellom fylkene. Generelt har det vært en positiv endring fra 2013 til 2016, men disse endringene er av liten betydning. Størst endring på indeksen *Vurdering for læring* fra 2013 til 2016 har Troms. Denne endringen skjedde hovedsakelig siste år, det vil si fra 2015 til 2016.

4.6 Læringskultur

Tabell 4.16 *Indeksen Læringskultur på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

7.trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,78	0,93	4,12	0,66	4,13	0,63	4,17	0,63	0,49	0,06
Akershus	3,81	0,86	4,14	0,63	4,13	0,64	4,10	0,65	0,38	0,05
Oslo	3,79	0,86	4,03	0,70	4,04	0,69	4,07	0,66	0,36	0,04
Hedmark	3,87	0,85	4,11	0,62	4,10	0,63	4,06	0,65	0,25	0,06
Oppland	3,88	0,82	4,15	0,63	4,11	0,64	4,12	0,64	0,33	0,02
Buskerud	3,80	0,88	4,14	0,66	4,11	0,63	4,13	0,64	0,43	0,03
Vestfold	3,79	0,86	4,13	0,64	4,06	0,69	4,07	0,67	0,37	0,02
Telemark	3,81	0,87	4,09	0,67	4,06	0,65	4,07	0,70	0,32	0,01
Aust-Agder	3,70	0,89	4,14	0,69	4,07	0,65	4,08	0,65	0,49	0,02
Vest-Agder	3,82	0,94	4,19	0,64	4,17	0,65	4,16	0,64	0,42	0,02
Rogaland	3,78	0,91	4,08	0,67	4,09	0,66	4,10	0,67	0,40	0,01
Hordaland	3,64	0,92	4,00	0,71	4,05	0,70	4,05	0,69	0,51	0,00
Sogn og Fjordane	3,80	0,86	4,14	0,68	4,20	0,64	4,14	0,65	0,44	0,10
Møre og Romsdal	3,75	0,89	4,05	0,69	4,09	0,69	4,02	0,69	0,34	0,11
Sør-Trøndelag	3,73	0,87	4,02	0,66	3,98	0,70	3,99	0,69	0,33	0,01
Nord-Trøndelag	3,76	0,91	4,06	0,69	4,12	0,66	4,08	0,65	0,41	0,06
Nordland	3,59	0,91	4,01	0,71	3,92	0,76	4,03	0,70	0,54	0,15
Troms	3,63	0,89	4,04	0,70	4,06	0,73	4,00	0,69	0,46	0,09
Finnmark	3,52	0,89	3,89	0,73	3,98	0,70	3,96	0,69	0,55	0,02
Cohens d	0,42		0,44		0,40		0,31			

Som nevnt tidligere i denne rapporten er de største endringene i gjennomsnittlige skårer på indeksen som omhandler læringskultur. Finnmark er det fylket som skårer lavest på dette, både i 2013, 2014 og 2016, mens Nordland ligger lavest i 2015. Oppland, Vest-Agder, Sogn og Fjordane og Østfold skårer høyest i henholdsvis 2013, 2014, 2015 og 2016. Selv om forskjellene målt som Cohens *d* indikerer liten effekt, ser man på at det har vært større endringer her over tid, sammenlignet med de øvrige indeksene. Som nevnt tidligere kan dette muligens skyldes at retningen på svarkategoriene er endret. Utviklingen er positiv for alle fylkene og nærmer seg stedvis moderat effekt. Den største endringen finner man i Finnmark. Ser vi på utviklingen siste år indikerer Cohens *d*-verdiene ubetydelige endringer.

Tabell 4.17 *Indeksen Læringskultur på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

10.trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,40	0,92	3,65	0,84	3,80	0,78	3,89	0,76	0,58	0,12
Akershus	3,43	0,95	3,72	0,83	3,74	0,83	3,81	0,79	0,43	0,08
Oslo	3,45	0,97	3,77	0,83	3,72	0,84	3,78	0,84	0,36	0,06
Hedmark	3,43	0,90	3,77	0,79	3,80	0,78	3,94	0,72	0,62	0,19
Oppland	3,38	0,94	3,75	0,75	3,71	0,79	3,88	0,73	0,60	0,22
Buskerud	3,46	0,92	3,79	0,77	3,81	0,76	3,88	0,73	0,51	0,09
Vestfold	3,49	0,93	3,76	0,79	3,74	0,80	3,84	0,78	0,41	0,12
Telemark	3,42	0,92	3,72	0,80	3,79	0,79	3,82	0,78	0,47	0,04
Aust-Agder	3,32	0,90	3,63	0,86	3,58	0,85	3,69	0,81	0,43	0,13
Vest-Agder	3,43	0,94	3,79	0,80	3,86	0,77	3,83	0,79	0,46	0,05
Rogaland	3,40	0,94	3,74	0,83	3,76	0,82	3,81	0,80	0,47	0,06
Hordaland	3,33	0,97	3,66	0,83	3,72	0,81	3,74	0,83	0,45	0,02
Sogn og Fjordane	3,48	0,93	3,86	0,77	3,87	0,74	3,82	0,78	0,40	0,06
Møre og Romsdal	3,38	0,95	3,77	0,77	3,75	0,78	3,82	0,77	0,50	0,08
Sør-Trøndelag	3,38	0,93	3,73	0,80	3,73	0,77	3,75	0,77	0,43	0,02
Nord-Trøndelag	3,47	0,94	3,77	0,78	3,77	0,82	3,78	0,85	0,35	0,01
Nordland	3,30	0,94	3,66	0,82	3,75	0,82	3,73	0,82	0,49	0,02
Troms	3,40	0,93	3,69	0,82	3,74	0,81	3,86	0,78	0,54	0,15
Finmark	3,20	0,90	3,43	0,87	3,57	0,86	3,52	0,96	0,34	0,06
Cohens d	0,32		0,52		0,37		0,49			

Lignende mønster finner man for 10. trinn. Tabell 4.17 viser at Finnmark skårer lavest på spørsmål om læringskultur, mens Vestfold skårer høyest i 2013 og Sogn og Fjordane 2014 og 2015 og Hedmark i 2016. Cohens *d* indikerer at forskjellene er små. Den største endringen fra 2013 finner man i Hedmark, mens Oppland har hatt en liten bedring også siste år. Generelt er endringene positive også for 10. trinn.

Tabell 4.18 *Indeksen Læringskultur på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

Vg1	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,52	0,99	3,91	0,77	3,87	0,77	3,93	0,76	0,47	0,08
Akershus	3,53	1,00	3,92	0,79	3,98	0,77	3,92	0,78	0,44	0,07
Oslo	3,56	1,01	3,90	0,81	3,88	0,86	3,87	0,83	0,33	0,02
Hedmark	3,56	0,98	3,97	0,70	3,98	0,70	4,02	0,73	0,53	0,06
Oppland	3,52	0,95	3,90	0,76	3,94	0,75	3,94	0,72	0,50	0,01
Buskerud	3,68	1,01	4,03	0,74	4,04	0,74	3,98	0,77	0,33	0,09
Vestfold	3,53	0,93	3,92	0,75	3,95	0,78	3,91	0,78	0,45	0,05
Telemark	3,56	0,98	4,00	0,73	3,97	0,76	4,06	0,74	0,58	0,13
Aust-Agder	3,50	0,95	3,91	0,77	3,89	0,78	3,89	0,80	0,44	0,00
Vest-Agder	3,56	1,01	3,94	0,72	3,99	0,73	3,96	0,77	0,45	0,04
Rogaland	3,55	1,00	3,95	0,76	3,94	0,78	3,96	0,79	0,46	0,02
Hordaland	3,53	0,96	3,87	0,78	3,90	0,76	3,88	0,78	0,40	0,03
Sogn og Fjordane	3,70	0,96	4,05	0,67	4,01	0,70	4,07	0,72	0,44	0,09
Møre og Romsdal	3,57	0,98	3,94	0,75	4,04	0,75	3,96	0,78	0,44	0,10
Sør-Trøndelag	3,58	0,96	3,89	0,76	3,93	0,73	3,89	0,75	0,36	0,05
Nord-Trøndelag	3,61	0,97	4,04	0,73	4,03	0,74	4,02	0,74	0,47	0,02
Nordland	3,54	0,98	3,94	0,76	3,98	0,75	4,03	0,75	0,56	0,07
Troms	3,59	0,96	3,92	0,73	3,87	0,78	3,99	0,78	0,46	0,16
Finnmark	3,56	0,99	3,94	0,76	3,93	0,77	3,98	0,74	0,48	0,06
Cohens d	0,21		0,25		0,24		0,26			

Elever på Vg1 skårer litt under 7. trinn på spørsmål om læringskultur, men litt over elever på 10. trinn. Aust-Agder, Hordaland, Østfold og Oslo er de fylkene med lavest skåre for de ulike årene. Sogn og Fjordane har høyeste skåre de to første årene og i 2016, mens Møre og Romsdal skårer høyest i 2015. Forskjellene mellom fylkene er små. Som på de andre trinnene ser man at utviklingen har vært positiv og at effektmålet skiller seg i størrelse sammenlignet med utviklingen på de øvrige indeksene som inngår i Skoleporten i perioden 2013 til 2016. Telemark har hatt størst endring fra 2013 med en Cohens *d*-verdi på 0,58. Det er ingen endring av betydning det siste året.

4.7 Mestring

Tabell 4.19 Indeksen Mestring på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)

7. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	4,06	0,56	4,11	0,54	4,11	0,55	4,10	0,54	0,08	0,00
Akershus	4,09	0,56	4,16	0,53	4,15	0,53	4,14	0,53	0,10	0,02
Oslo	4,12	0,57	4,18	0,52	4,18	0,53	4,17	0,52	0,09	0,01
Hedmark	4,03	0,55	4,07	0,53	4,07	0,52	4,08	0,54	0,08	0,00
Oppland	4,05	0,56	4,09	0,52	4,10	0,52	4,08	0,51	0,06	0,03
Buskerud	4,06	0,56	4,13	0,53	4,12	0,53	4,10	0,56	0,07	0,04
Vestfold	4,04	0,55	4,11	0,54	4,10	0,56	4,09	0,54	0,09	0,02
Telemark	3,99	0,58	4,07	0,56	4,06	0,55	4,09	0,53	0,17	0,05
Aust-Agder	3,95	0,61	4,04	0,59	4,03	0,56	4,00	0,59	0,09	0,04
Vest-Agder	4,10	0,56	4,14	0,54	4,15	0,52	4,10	0,56	0,00	0,09
Rogaland	4,04	0,57	4,10	0,56	4,11	0,55	4,10	0,55	0,11	0,02
Hordaland	3,98	0,60	4,06	0,57	4,07	0,55	4,06	0,56	0,14	0,01
Sogn og Fjordane	4,00	0,56	4,10	0,52	4,13	0,52	4,11	0,52	0,20	0,04
Møre og Romsdal	4,02	0,57	4,06	0,55	4,08	0,53	4,06	0,54	0,07	0,03
Sør-Trøndelag	4,02	0,58	4,06	0,56	4,06	0,56	4,03	0,59	0,02	0,04
Nord-Trøndelag	3,99	0,57	4,02	0,56	4,07	0,56	4,02	0,55	0,06	0,08
Nordland	3,96	0,60	4,01	0,59	4,01	0,58	4,02	0,57	0,10	0,02
Troms	3,98	0,57	4,08	0,59	4,12	0,53	4,04	0,57	0,10	0,14
Finnmark	3,91	0,62	3,98	0,62	3,99	0,56	3,98	0,59	0,12	0,01
Cohens d	0,35		0,35		0,35		0,34			

Elevene blir stilt tre spørsmål angående deres opplevelse av mestring i forbindelse med undervisning, lekser og arbeid på skolen. De laveste skårene finner man i Finnmark og de høyeste i Oslo. Dette gjelder samtlige år. Forskjellene er små. Det samme gjelder den generelle utviklingen på fylkesnivå, som er positiv. Sogn og Fjordane har størst endring fra 2013 (Cohens $d=0,20$).

Tabell 4.20 *Indeksen Mestring på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

10. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,91	0,72	3,93	0,72	3,99	0,63	4,03	0,61	0,18	0,07
Akershus	3,93	0,72	3,94	0,74	3,97	0,66	3,99	0,64	0,09	0,03
Oslo	3,96	0,72	4,00	0,67	4,04	0,64	4,02	0,65	0,09	0,04
Hedmark	3,86	0,72	3,95	0,71	3,97	0,63	4,00	0,62	0,20	0,05
Oppland	3,86	0,74	3,92	0,67	3,93	0,65	3,98	0,62	0,17	0,08
Buskerud	3,93	0,68	3,96	0,69	3,97	0,64	3,99	0,62	0,09	0,03
Vestfold	3,96	0,68	3,94	0,71	3,94	0,64	3,97	0,65	0,02	0,05
Telemark	3,89	0,67	3,90	0,72	3,98	0,65	4,00	0,65	0,16	0,03
Aust-Agder	3,81	0,78	3,86	0,80	3,85	0,71	3,93	0,69	0,16	0,11
Vest-Agder	3,87	0,74	3,91	0,72	3,97	0,67	4,00	0,66	0,19	0,05
Rogaland	3,93	0,72	3,94	0,73	3,95	0,67	3,96	0,66	0,05	0,02
Hordaland	3,87	0,77	3,91	0,74	3,95	0,67	3,93	0,69	0,08	0,03
Sogn og Fjordane	3,98	0,63	4,00	0,64	4,04	0,58	4,00	0,63	0,03	0,07
Møre og Romsdal	3,91	0,74	3,95	0,65	3,95	0,65	3,98	0,64	0,10	0,04
Sør-Trøndelag	3,87	0,75	3,89	0,72	3,94	0,66	3,93	0,66	0,09	0,01
Nord-Trøndelag	3,86	0,80	3,89	0,72	3,89	0,67	3,93	0,70	0,10	0,06
Nordland	3,85	0,76	3,86	0,72	3,93	0,68	3,90	0,67	0,07	0,04
Troms	3,81	0,79	3,86	0,74	3,93	0,66	3,94	0,68	0,17	0,00
Finnmark	3,73	0,81	3,74	0,81	3,87	0,66	3,79	0,72	0,08	0,11
Cohens d	0,34		0,36		0,30		0,35			

Lignende mønster finner man for elevene på 10. trinn. Sogn og Fjordane er det fylket hvor elevene skårer høyest på spørsmål om mestring de tre første årene, mens elever i Østfold skårer høyest i 2013. Finnmark skårer lavest i 2013, 2014 og 2016. Aust-Agder er det fylket som skårer lavest på *Mestring* på 10. trinn i 2015. Cohens *d* indikerer at forskjellen mellom fylkene er liten. Den største utviklingen finner man i Hedmark, med en økning på 0.20 totalt sett fra 2013.

Tabell 4.21 *Indeksen Mestring på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

Vg1	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,85	0,68	3,91	0,66	3,96	0,60	3,99	0,62	0,21	0,05
Akershus	3,86	0,71	3,94	0,68	4,01	0,59	4,00	0,61	0,21	0,01
Oslo	3,86	0,72	3,92	0,70	3,99	0,63	4,00	0,63	0,20	0,02
Hedmark	3,86	0,65	3,93	0,64	4,00	0,59	4,02	0,59	0,26	0,03
Oppland	3,82	0,69	3,89	0,66	3,97	0,58	3,97	0,63	0,23	0,01
Buskerud	3,92	0,66	3,97	0,65	4,03	0,61	4,03	0,59	0,18	0,00
Vestfold	3,84	0,70	3,94	0,68	4,02	0,60	4,00	0,60	0,25	0,04
Telemark	3,81	0,71	3,91	0,64	3,95	0,62	3,99	0,60	0,28	0,07
Aust-Agder	3,74	0,73	3,85	0,71	3,91	0,62	3,95	0,63	0,31	0,06
Vest-Agder	3,80	0,71	3,89	0,67	3,97	0,58	3,95	0,65	0,21	0,04
Rogaland	3,82	0,71	3,91	0,68	3,99	0,60	3,98	0,61	0,23	0,03
Hordaland	3,78	0,73	3,87	0,70	3,96	0,61	3,94	0,62	0,24	0,03
Sogn og Fjordane	3,88	0,63	4,01	0,58	4,04	0,56	4,06	0,55	0,31	0,05
Møre og Romsdal	3,85	0,68	3,94	0,70	4,00	0,59	3,99	0,60	0,21	0,02
Sør-Trøndelag	3,86	0,70	3,91	0,70	3,97	0,60	4,00	0,59	0,22	0,05
Nord-Trøndelag	3,87	0,66	3,95	0,68	3,99	0,61	4,01	0,61	0,22	0,04
Nordland	3,81	0,69	3,89	0,67	3,92	0,65	3,95	0,62	0,22	0,06
Troms	3,83	0,69	3,89	0,68	3,95	0,61	4,04	0,61	0,33	0,15
Finnmark	3,77	0,70	3,85	0,70	3,91	0,64	3,93	0,60	0,25	0,03
Cohens d	0,26		0,25		0,21		0,22			

Når det kommer til mestring på Vg1 er det Buskerud og Sogn og Fjordane som har de høyeste skårene. De laveste skårene finner man i Aust-Agder og Finnmark. Forskjellene mellom fylkene er små. Det er en positiv utvikling fra 2013 til 2016 for 18 av 19 fylker og den positive endringene skjer hovedsakelig fra 2013 til 2014, men fortsetter til 2016. Størst endring fra 2013 finner vi i Troms. Denne positive utviklingen gjenspeiler det vi så i tabell 3.3 på nasjonalt nivå for Mestring på Vg1.

4.8 Motivasjon

Tabell 4.22 *Indeksen Motivasjon på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

7. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	4,05	0,73	4,06	0,71	4,06	0,72	4,05	0,71	0,00	0,01
Akershus	4,00	0,70	4,07	0,68	4,07	0,69	4,03	0,72	0,04	0,05
Oslo	4,03	0,74	4,06	0,70	4,04	0,71	4,03	0,71	0,00	0,01
Hedmark	4,01	0,68	4,05	0,70	3,99	0,72	4,02	0,71	0,01	0,03
Oppland	3,97	0,72	4,00	0,69	4,01	0,71	4,01	0,71	0,06	0,01
Buskerud	3,99	0,72	4,05	0,67	4,01	0,71	4,06	0,72	0,09	0,07
Vestfold	3,99	0,71	4,04	0,69	4,03	0,72	4,01	0,72	0,03	0,03
Telemark	3,91	0,73	3,94	0,73	3,95	0,71	4,01	0,72	0,13	0,07
Aust-Agder	3,88	0,74	3,96	0,74	3,85	0,76	3,92	0,74	0,05	0,09
Vest-Agder	3,98	0,76	4,00	0,74	4,04	0,74	4,03	0,74	0,07	0,02
Rogaland	3,90	0,76	3,95	0,72	3,94	0,74	3,91	0,75	0,02	0,03
Hordaland	3,82	0,77	3,92	0,74	3,95	0,73	3,92	0,76	0,14	0,03
Sogn og Fjordane	3,87	0,75	3,93	0,73	4,01	0,73	3,92	0,74	0,07	0,12
Møre og Romsdal	3,87	0,76	3,92	0,74	3,95	0,72	3,89	0,73	0,03	0,08
Sør-Trøndelag	3,92	0,74	3,98	0,71	3,94	0,73	3,94	0,75	0,02	0,00
Nord-Trøndelag	3,91	0,73	3,94	0,71	3,90	0,76	3,93	0,75	0,03	0,04
Nordland	3,82	0,78	3,91	0,75	3,89	0,77	3,91	0,77	0,11	0,02
Troms	3,87	0,75	3,94	0,73	4,00	0,74	3,94	0,74	0,09	0,08
Finnmark	3,72	0,80	3,74	0,81	3,82	0,82	3,84	0,77	0,16	0,03
Cohens d	0,43		0,44		0,32		0,28			

Spørsmål om motivasjon fokuserer på elevenes indre motivasjon, interesse og lærelyst for skolearbeidet og måles gjennom tre ulike påstander. Resultatene i tabell 4.22 viser at på 7. trinn er det elevene i Østfold, Akershus og Buskerud som skårer høyest på motivasjon de ulike årene. Finnmark har de laveste gjennomsnittlige skårene. Forskjellene mellom fylkene er liten, men av betydning. Generelt viser Cohens *d* at endringene fra 2013 til 2016 (og fra 2015 til 2016) ikke er betydningsfulle.

Tabell 4.23 *Indeksen Motivasjon på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

10. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,57	0,83	3,57	0,83	3,61	0,82	3,66	0,81	0,11	0,06
Akershus	3,58	0,82	3,54	0,83	3,51	0,83	3,53	0,83	0,06	0,02
Oslo	3,63	0,82	3,62	0,81	3,61	0,83	3,55	0,88	0,09	0,07
Hedmark	3,52	0,80	3,58	0,82	3,60	0,82	3,64	0,80	0,15	0,05
Oppland	3,50	0,85	3,54	0,82	3,49	0,84	3,59	0,84	0,10	0,11
Buskerud	3,61	0,80	3,59	0,83	3,58	0,82	3,64	0,81	0,04	0,07
Vestfold	3,61	0,82	3,58	0,84	3,49	0,83	3,59	0,84	0,03	0,11
Telemark	3,47	0,80	3,50	0,81	3,54	0,84	3,54	0,84	0,08	0,01
Aust-Agder	3,39	0,83	3,43	0,89	3,37	0,86	3,43	0,90	0,05	0,08
Vest-Agder	3,48	0,87	3,55	0,86	3,55	0,87	3,52	0,88	0,05	0,03
Rogaland	3,44	0,84	3,47	0,86	3,44	0,86	3,48	0,86	0,04	0,04
Hordaland	3,46	0,85	3,44	0,84	3,46	0,84	3,44	0,88	0,03	0,02
Sogn og Fjordane	3,54	0,77	3,55	0,82	3,52	0,82	3,47	0,84	0,09	0,06
Møre og Romsdal	3,51	0,86	3,55	0,80	3,48	0,84	3,52	0,84	0,01	0,04
Sør-Trøndelag	3,52	0,85	3,51	0,82	3,54	0,82	3,55	0,84	0,03	0,02
Nord-Trøndelag	3,52	0,87	3,56	0,84	3,48	0,86	3,49	0,87	0,04	0,01
Nordland	3,47	0,85	3,44	0,83	3,47	0,85	3,45	0,83	0,03	0,03
Troms	3,50	0,84	3,47	0,84	3,53	0,83	3,56	0,85	0,07	0,04
Finnmark	3,36	0,84	3,29	0,90	3,35	0,89	3,31	0,88	0,06	0,04
Cohens d	0,33		0,39		0,31		0,42			

For 10. trinn er det Oslo som kommer best ut når det gjelder gjennomsnittlig skåre på motivasjon de tre første årene, mens Østfold skårer høyest i 2016. Finnmark har lavest gjennomsnittlige skårer. Forskjellene målt som Cohens *d* er av liten betydning. Hvordan elevene svarer over tid er stabilt og det er ingen endringer av betydning. Effektstørrelsene er svært små.

Tabell 4.24 *Indeksen Motivasjon på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

Vg1	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,79	0,75	3,79	0,74	3,78	0,74	3,74	0,79	0,06	0,06
Akershus	3,77	0,74	3,78	0,74	3,76	0,75	3,71	0,77	0,08	0,07
Oslo	3,82	0,76	3,79	0,77	3,76	0,78	3,75	0,81	0,09	0,01
Hedmark	3,80	0,72	3,82	0,74	3,83	0,73	3,84	0,75	0,06	0,02
Oppland	3,74	0,74	3,78	0,73	3,75	0,76	3,72	0,75	0,02	0,03
Buskerud	3,90	0,72	3,85	0,74	3,82	0,74	3,81	0,77	0,12	0,02
Vestfold	3,74	0,73	3,81	0,74	3,83	0,74	3,77	0,76	0,04	0,08
Telemark	3,79	0,73	3,82	0,68	3,76	0,74	3,80	0,75	0,01	0,06
Aust-Agder	3,70	0,74	3,70	0,75	3,70	0,75	3,64	0,80	0,08	0,08
Vest-Agder	3,84	0,74	3,80	0,71	3,80	0,73	3,74	0,80	0,14	0,09
Rogaland	3,78	0,76	3,80	0,74	3,77	0,77	3,72	0,78	0,07	0,06
Hordaland	3,70	0,78	3,72	0,76	3,71	0,76	3,68	0,78	0,03	0,04
Sogn og Fjordane	3,82	0,71	3,87	0,67	3,85	0,68	3,84	0,72	0,03	0,02
Møre og Romsdal	3,83	0,74	3,82	0,74	3,84	0,74	3,80	0,75	0,04	0,06
Sør-Trøndelag	3,77	0,77	3,77	0,75	3,77	0,74	3,75	0,75	0,03	0,03
Nord-Trøndelag	3,85	0,71	3,87	0,72	3,89	0,71	3,82	0,75	0,04	0,08
Nordland	3,83	0,72	3,81	0,73	3,80	0,75	3,83	0,76	0,00	0,04
Troms	3,81	0,74	3,79	0,72	3,78	0,75	3,78	0,77	0,04	0,00
Finnmark	3,76	0,74	3,74	0,73	3,72	0,76	3,75	0,72	0,01	0,04
Cohens d	0,27		0,23		0,25		0,27			

Tabellen viser at det er Buskerud og Nord-Trøndelag og Sogn og Fjordane som har de høyeste skårene når det gjelder motivasjon blant elevene på Vg1 de ulike årene. Laveste gjennomsnitt finner man i Aust-Agder. Forskjellene er små. Generelt gjenspeiler tallene stabilitet i hvordan elevene på Vg1 skårer på indeksen *Motivasjon*. Endringene går i både positiv og negativ retning.

4.9 Elevdemokrati og medvirkning

Tabell 4.25 Indeksen Elevdemokrati og medvirkning på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)

7. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,74	0,75	3,89	0,72	3,89	0,73	3,90	0,74	0,22	0,01
Akershus	3,71	0,77	3,87	0,74	3,89	0,73	3,86	0,75	0,19	0,04
Oslo	3,61	0,79	3,70	0,76	3,75	0,77	3,74	0,76	0,16	0,01
Hedmark	3,77	0,72	3,88	0,69	3,84	0,71	3,80	0,72	0,04	0,06
Oppland	3,72	0,74	3,84	0,70	3,84	0,73	3,87	0,75	0,20	0,04
Buskerud	3,75	0,74	3,85	0,71	3,86	0,72	3,89	0,73	0,19	0,04
Vestfold	3,72	0,76	3,94	0,69	3,92	0,74	3,85	0,76	0,18	0,09
Telemark	3,58	0,78	3,77	0,72	3,74	0,74	3,83	0,77	0,32	0,12
Aust-Agder	3,63	0,73	3,77	0,75	3,76	0,76	3,84	0,73	0,29	0,12
Vest-Agder	3,72	0,77	3,86	0,75	3,86	0,75	3,93	0,76	0,28	0,10
Rogaland	3,70	0,77	3,82	0,76	3,90	0,74	3,89	0,74	0,25	0,02
Hordaland	3,58	0,79	3,70	0,78	3,76	0,78	3,76	0,77	0,24	0,01
Sogn og Fjordane	3,75	0,73	3,82	0,75	3,97	0,70	3,91	0,72	0,22	0,08
Møre og Romsdal	3,54	0,78	3,71	0,76	3,78	0,75	3,71	0,77	0,23	0,08
Sør-Trøndelag	3,63	0,78	3,74	0,75	3,72	0,77	3,69	0,80	0,07	0,04
Nord-Trøndelag	3,66	0,75	3,77	0,73	3,82	0,74	3,82	0,73	0,22	0,00
Nordland	3,59	0,77	3,74	0,76	3,75	0,76	3,81	0,77	0,28	0,07
Troms	3,62	0,77	3,84	0,73	3,84	0,75	3,81	0,75	0,25	0,04
Finnmark	3,61	0,77	3,69	0,79	3,77	0,76	3,81	0,74	0,26	0,05
Cohens d	0,31		0,32		0,34		0,32			

Indeksen *Elevdemokrati og medvirkning* består av to spørsmål som omhandler elevdemokrati og to som omhandler medvirkning. Faktoranalyser indikerer at disse spørsmålene lader på samme faktor. Indeksen inneholder derfor både elevenes opplevelse av medvirkning i fagene, samt hvorvidt de får være med å bestemme klasseregler og delta i elevrådsarbeid.

Tabell 4.25 gir ingen klare indikasjoner på fylker som skiller seg ut positivt eller negativt over tid. Forskjellen mellom de høyeste gjennomsnittlige verdiene og de laveste verdiene er små. Den største utviklingen finner man i Telemark. Generelt sett ser vi en positiv utvikling fra 2013 til 2016, noe som gjenspeiler tabell 3.1 som viste en endring av betydning, dog liten for denne indeksen på nasjonalt nivå på 7. trinn.

Tabell 4.26 *Indeksen Elevdemokrati og medvirkning på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

10. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,16	0,82	3,24	0,84	3,34	0,82	3,40	0,82	0,29	0,08
Akershus	3,19	0,82	3,22	0,81	3,24	0,85	3,26	0,83	0,09	0,03
Oslo	3,10	0,84	3,18	0,82	3,14	0,88	3,19	0,89	0,11	0,06
Hedmark	3,14	0,77	3,21	0,80	3,30	0,78	3,38	0,81	0,30	0,10
Oppland	3,17	0,83	3,27	0,78	3,25	0,80	3,41	0,80	0,30	0,21
Buskerud	3,24	0,80	3,28	0,81	3,30	0,82	3,41	0,82	0,21	0,14
Vestfold	3,28	0,78	3,30	0,81	3,30	0,79	3,42	0,77	0,18	0,15
Telemark	3,08	0,77	3,11	0,79	3,28	0,84	3,26	0,83	0,23	0,02
Aust-Agder	3,07	0,82	3,09	0,84	3,08	0,84	3,24	0,86	0,20	0,19
Vest-Agder	3,20	0,83	3,21	0,83	3,31	0,86	3,32	0,85	0,15	0,01
Rogaland	3,15	0,81	3,19	0,84	3,24	0,84	3,31	0,84	0,19	0,08
Hordaland	3,09	0,85	3,14	0,84	3,18	0,81	3,23	0,86	0,17	0,06
Sogn og Fjordane	3,35	0,78	3,38	0,77	3,50	0,77	3,48	0,79	0,17	0,03
Møre og Romsdal	3,10	0,86	3,19	0,78	3,24	0,81	3,31	0,83	0,25	0,09
Sør-Trøndelag	3,12	0,81	3,19	0,81	3,21	0,82	3,24	0,80	0,15	0,03
Nord-Trøndelag	3,17	0,86	3,23	0,81	3,20	0,83	3,32	0,84	0,18	0,15
Nordland	3,13	0,85	3,20	0,80	3,28	0,84	3,27	0,86	0,16	0,02
Troms	3,18	0,77	3,21	0,82	3,30	0,83	3,38	0,83	0,25	0,10
Finnmark	3,13	0,83	3,05	0,84	3,20	0,87	3,17	0,92	0,05	0,04
Cohens d	0,35		0,41		0,53		0,36			

For 10. trinn er det Sogn og Fjordane som har de høyeste skårene hva angår *Elevdemokrati og medvirkning*. Dette gjelder samtlige år fra 2013. De laveste skårene finner man i Aust-Agder i 2013 og 2015, mens Finnmark skårer lavest i 2014 og 2016. Forskjellen mellom Sogn og Fjordane og Aust-Agder er moderat, med en Cohen d-verdi på 0,53 i 2015, for de øvrige årene er forskjellen liten. Generelt har utviklingen fra 2013 til 2016 vært positiv, men endringene er små. Hedmark og Oppland har hatt størst endring målt i Cohens *d*, og vi ser at endringen oppstod hovedsakelig fra 2015 til 2016 for Oppland.

Tabell 4.27 *Indeksen Elevdemokrati og medvirkning på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

Vg1	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,40	0,78	3,46	0,79	3,46	0,80	3,54	0,79	0,18	0,10
Akershus	3,34	0,77	3,44	0,77	3,48	0,78	3,49	0,80	0,19	0,02
Oslo	3,32	0,82	3,37	0,81	3,38	0,83	3,43	0,85	0,14	0,06
Hedmark	3,46	0,72	3,52	0,73	3,54	0,73	3,65	0,75	0,26	0,14
Oppland	3,34	0,75	3,48	0,72	3,55	0,75	3,58	0,74	0,32	0,04
Buskerud	3,44	0,77	3,50	0,77	3,57	0,75	3,60	0,78	0,21	0,04
Vestfold	3,33	0,76	3,55	0,75	3,59	0,75	3,54	0,74	0,28	0,07
Telemark	3,34	0,77	3,46	0,73	3,42	0,76	3,58	0,79	0,30	0,20
Aust-Agder	3,29	0,78	3,36	0,81	3,37	0,78	3,45	0,79	0,20	0,10
Vest-Agder	3,38	0,75	3,41	0,78	3,46	0,79	3,47	0,84	0,12	0,02
Rogaland	3,35	0,80	3,47	0,76	3,47	0,78	3,52	0,81	0,21	0,07
Hordaland	3,32	0,77	3,40	0,79	3,47	0,78	3,49	0,79	0,22	0,03
Sogn og Fjordane	3,49	0,71	3,64	0,69	3,64	0,68	3,76	0,73	0,37	0,17
Møre og Romsdal	3,33	0,76	3,48	0,77	3,46	0,75	3,50	0,78	0,23	0,05
Sør-Trøndelag	3,34	0,77	3,47	0,76	3,48	0,75	3,55	0,73	0,28	0,09
Nord-Trøndelag	3,42	0,75	3,54	0,74	3,56	0,78	3,59	0,76	0,23	0,04
Nordland	3,43	0,73	3,49	0,75	3,54	0,75	3,68	0,74	0,34	0,19
Troms	3,37	0,77	3,49	0,75	3,46	0,78	3,68	0,77	0,40	0,28
Finnmark	3,29	0,79	3,42	0,78	3,39	0,82	3,58	0,80	0,37	0,23
Cohens d	0,27		0,37		0,36		0,41			

Vg1 skårer generelt høyere på spørsmål om elevdemokrati og medvirkning enn elevene på 10. trinn. De laveste skårene finner man i Aust-Agder fram til 2015 og i Oslo i 2016. De høyeste skårene finner vi i Sogn og Fjordane. Forskjellene er små. Generelt har utviklingen fra 2013 til 2016 vært positiv, som gjenspeiler en positiv endring på nasjonalt nivå på denne indeksen for Vg1. Størst endring finner vi i Troms og den endringen har hovedsakelig skjedd fra 2015 til 2016.

4.10 Felles regler

Tabell 4.28 Indeksen Felles regler på fylkesnivå (7. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens *d* (størrelse på endring)

7. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens <i>d</i>	Cohens <i>d</i>
Østfold	4,35	0,64	4,39	0,61	4,36	0,60	4,34	0,61	0,01	0,03
Akershus	4,25	0,64	4,34	0,61	4,33	0,61	4,28	0,65	0,04	0,08
Oslo	4,19	0,66	4,22	0,65	4,22	0,66	4,20	0,66	0,01	0,03
Hedmark	4,33	0,61	4,34	0,59	4,35	0,60	4,27	0,65	0,09	0,13
Oppland	4,24	0,65	4,32	0,60	4,32	0,61	4,28	0,63	0,06	0,06
Buskerud	4,27	0,64	4,34	0,60	4,31	0,63	4,31	0,62	0,07	0,00
Vestfold	4,22	0,66	4,36	0,61	4,27	0,66	4,28	0,65	0,09	0,01
Telemark	4,26	0,65	4,30	0,62	4,30	0,61	4,31	0,64	0,08	0,02
Aust-Agder	4,21	0,68	4,31	0,66	4,25	0,65	4,25	0,64	0,05	0,00
Vest-Agder	4,33	0,63	4,36	0,63	4,39	0,61	4,37	0,62	0,06	0,04
Rogaland	4,29	0,64	4,35	0,62	4,34	0,63	4,31	0,63	0,04	0,04
Hordaland	4,23	0,69	4,29	0,65	4,32	0,64	4,30	0,65	0,10	0,03
Sogn og Fjordane	4,29	0,63	4,38	0,57	4,43	0,56	4,34	0,60	0,08	0,15
Møre og Romsdal	4,24	0,66	4,30	0,63	4,34	0,62	4,28	0,64	0,07	0,08
Sør-Trøndelag	4,24	0,66	4,29	0,64	4,26	0,66	4,20	0,68	0,06	0,09
Nord-Trøndelag	4,23	0,65	4,28	0,64	4,29	0,62	4,25	0,63	0,03	0,06
Nordland	4,20	0,68	4,27	0,68	4,22	0,69	4,26	0,66	0,09	0,06
Troms	4,22	0,69	4,28	0,64	4,35	0,63	4,24	0,65	0,03	0,16
Finnmark	4,19	0,69	4,21	0,70	4,24	0,62	4,23	0,65	0,06	0,02
Cohens <i>d</i>	0,25		0,27		0,33		0,27			

På spørsmål om hvordan elevene opplever skolens reglement, og hvor samkjørte de voksne på skolen er i forhold til reaksjoner på brudd på ordens- og oppførselsreglementet, er det Østfold som kommer best ut i 2013 og 2014, mens Sogn og Fjordane skårer høyest i 2015 og Vest-Agder i 2016. De laveste gjennomsnittlige skårene finner man i Oslo (2013), Finnmark (2014), Nordland (2015) og Sør-Trøndelag (2016). Estimering av effektstørrelse viser at forskjellene mellom fylkene som skårer høyest og lavest er små. Det er ingen endringer over tid og Cohens *d*-verdiene er generelt sett lave.

Tabell 4.29 *Indeksen Felles regler på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

10. trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,89	0,82	3,88	0,85	3,96	0,80	4,03	0,78	0,18	0,09
Akershus	3,79	0,83	3,82	0,83	3,84	0,84	3,88	0,82	0,11	0,04
Oslo	3,82	0,84	3,86	0,82	3,87	0,84	3,85	0,86	0,04	0,03
Hedmark	3,85	0,80	3,90	0,80	3,92	0,80	3,98	0,77	0,17	0,08
Oppland	3,84	0,82	3,88	0,78	3,86	0,77	3,92	0,79	0,10	0,08
Buskerud	3,88	0,80	3,88	0,79	3,92	0,79	3,98	0,78	0,12	0,08
Vestfold	3,88	0,81	3,86	0,81	3,85	0,80	3,89	0,79	0,02	0,05
Telemark	3,83	0,77	3,86	0,81	3,93	0,83	3,90	0,83	0,09	0,03
Aust-Agder	3,76	0,83	3,78	0,86	3,78	0,81	3,84	0,83	0,09	0,08
Vest-Agder	3,87	0,81	3,88	0,82	4,00	0,81	3,93	0,84	0,07	0,09
Rogaland	3,88	0,80	3,92	0,83	3,95	0,83	3,95	0,82	0,09	0,01
Hordaland	3,80	0,85	3,80	0,84	3,85	0,81	3,87	0,84	0,08	0,02
Sogn og Fjordane	3,97	0,75	3,97	0,72	4,04	0,73	4,00	0,76	0,04	0,06
Møre og Romsdal	3,83	0,84	3,87	0,77	3,90	0,81	3,97	0,77	0,18	0,10
Sør-Trøndelag	3,77	0,84	3,82	0,82	3,84	0,80	3,84	0,81	0,09	0,01
Nord-Trøndelag	3,75	0,90	3,86	0,82	3,84	0,84	3,85	0,84	0,11	0,01
Nordland	3,79	0,86	3,79	0,82	3,83	0,86	3,82	0,87	0,03	0,01
Troms	3,77	0,84	3,77	0,84	3,89	0,81	3,92	0,83	0,18	0,03
Finnmark	3,74	0,89	3,68	0,88	3,84	0,86	3,73	0,89	0,02	0,13
Cohens d	0,28		0,36		0,34		0,37			

Tabell 4.29 viser at for 10. trinn er det Sogn og Fjordane som har de høyeste skårene hva angår indekseen *Felles regler* fram til 2015 og Østfold skårer høyest i 2016. Laveste gjennomsnittlige skårer finner man i Finnmark, både i 2013, 2014 og 2016. Aust-Agder som skårer lavest i 2015. Effektmålet viser at forskjellene mellom Sogn og Fjordane og fylkene som skårer lavest er små. Indeksen ser ellers ut til å være relativt stabil, med hovedsakelige positive endringer fra 2013 til 2016. Disse endringene er små og ikke betydningsfulle.

Tabell 4.30 *Indeksen Felles regler på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

Vg1	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,98	0,76	3,99	0,77	4,00	0,76	4,02	0,77	0,05	0,02
Akershus	3,9	0,79	3,94	0,77	3,98	0,79	3,97	0,81	0,09	0,01
Oslo	3,93	0,83	3,94	0,82	3,96	0,83	4,00	0,82	0,08	0,05
Hedmark	3,94	0,76	4	0,74	4,01	0,72	4,07	0,75	0,17	0,08
Oppland	3,9	0,76	3,92	0,76	3,97	0,77	4,01	0,76	0,14	0,05
Buskerud	3,94	0,79	4,01	0,75	4,03	0,76	4,04	0,75	0,14	0,02
Vestfold	3,88	0,79	3,97	0,75	4,03	0,74	4,00	0,76	0,15	0,05
Telemark	3,91	0,79	4,00	0,72	3,98	0,75	4,04	0,78	0,16	0,07
Aust-Agder	3,85	0,80	3,88	0,80	3,91	0,78	3,90	0,79	0,06	0,02
Vest-Agder	3,95	0,77	3,98	0,73	4,04	0,75	4,06	0,78	0,14	0,02
Rogaland	3,96	0,79	4,03	0,75	4,04	0,78	4,07	0,78	0,15	0,04
Hordaland	3,85	0,8	3,89	0,81	3,95	0,78	3,93	0,80	0,10	0,02
Sogn og Fjordane	3,97	0,74	4,04	0,72	4,06	0,70	4,13	0,72	0,21	0,09
Møre og Romsdal	3,89	0,78	3,97	0,77	3,99	0,76	4,00	0,78	0,14	0,01
Sør-Trøndelag	3,91	0,77	3,92	0,77	3,94	0,77	3,99	0,74	0,10	0,06
Nord-Trøndelag	3,9	0,78	3,95	0,76	4,00	0,76	3,99	0,78	0,12	0,01
Nordland	3,89	0,78	3,95	0,79	4,01	0,77	4,06	0,77	0,22	0,06
Troms	3,87	0,78	3,92	0,76	3,93	0,80	4,06	0,79	0,24	0,17
Finnmark	3,86	0,84	3,92	0,81	3,91	0,79	3,96	0,81	0,12	0,06
Cohens d	0,17		0,21		0,20		0,30			

For elevene på Vg1 er det Aust-Agder som skårer lavest på spørsmål om felles regler. Østfold har høyest gjennomsnittlig skåre i 2013, mens Sogn og Fjordane har høyest skåre i 2014 til 2016. Forskjellen mellom Aust-Agder og henholdsvis Østfold og Sogn og Fjordane er små. Størst endring finner man i Troms i fra 2013 til 2016. Generelt er endringene i tabellen svært små.

4.11 Mobbing på skolen

Tabell 4.31 Indeksen Mobbing på skolen på fylkesnivå (7. trinn), andel og Cohens d (størrelse på endring)

7.trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	5,3	22,5	5,0	21,8	4,6	21,1	5,1	22,0	0,01	0,02
Akershus	5,1	22,0	4,1	19,9	4,3	20,2	5,4	22,6	0,01	0,05
Oslo	5,6	23,1	5,3	22,4	4,2	20,0	5,7	23,2	0,01	0,07
Hedmark	3,8	19,2	4,4	20,5	4,4	20,5	5,0	21,8	0,06	0,03
Oppland	5,2	22,2	4,8	21,3	4,2	20,0	5,2	22,3	0,00	0,05
Buskerud	4,6	21,0	4,6	21,0	4,9	21,6	5,9	23,5	0,06	0,04
Vestfold	4,4	20,4	4,2	20,0	4,6	20,8	5,7	23,2	0,06	0,05
Telemark	5,1	21,9	3,6	18,6	4,5	20,7	6,2	24,1	0,05	0,08
Aust-Agder	5,0	21,9	4,4	20,5	5,2	22,3	6,8	25,1	0,08	0,06
Vest-Agder	5,1	22,0	4,7	21,1	3,3	18,0	4,9	21,5	0,01	0,08
Rogaland	5,4	22,5	4,1	19,8	4,2	20,2	5,0	21,9	0,02	0,04
Hordaland	5,2	22,3	4,8	21,3	4,7	21,1	4,7	21,2	0,02	0,00
Sogn og Fjordane	5,1	21,9	5,0	21,8	3,2	17,5	5,1	22,0	0,00	0,10
Møre og Romsdal	5,2	22,2	5,1	22,0	4,5	20,6	4,7	21,2	0,02	0,01
Sør-Trøndelag	5,4	22,6	5,5	22,9	4,9	21,5	6,9	25,3	0,06	0,08
Nord-Trøndelag	5,3	22,4	4,9	21,6	3,4	18,1	5,7	23,2	0,02	0,11
Nordland	6,9	25,4	4,9	21,5	6,2	24,1	6,4	24,5	0,02	0,01
Troms	6,4	24,5	4,9	21,6	4,5	20,7	6,2	24,1	0,01	0,07
Finnmark	7,1	25,7	6,2	24,1	3,6	18,7	6,2	24,2	0,03	0,12
Cohens d	0,15		0,12		0,14		0,09			

Andelen som er mobbet på skolen er de elever som har svart at de er mobbet på skolen av andre elever på skolen to til tre ganger i måneden eller mer. Tallene er ikke helt sammenlignbare mellom 2016 og de tidligere års undersøkelser i og med at en i 2016 har spesifikt spurt om en er mobbet av elever på skolen, mens det tidligere bare ble spurt om en var mobbet på skolen (Se Wendelborg 2017). Tabellen viser at på 7. trinn er det flest elever i Finnmark som oppgir dette i 2013 og 2014. Nordland er det fylket med høyest andel mobbete i 2015, mens den høyeste andelen mobbete er i Sør-Trøndelag i 2016. Hedmark (2013), Telemark (2014), Sogn og Fjordane (2015) og Hordaland og Møre og Romsdal (2016) har lavest andel. Forskjellene mellom fylkene som har høyest og lavest andel mobbing er ikke av betydning. Generelt sett viser tabell 4.31 at det er små endringer mellom år og små forskjeller mellom fylkene.

Tabell 4.32 *Indeksen Mobbing på skolen på fylkesnivå (10. trinn), andel og Cohens d (størrelse på endring)*

10.trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	4,5	20,7	4,0	19,6	3,2	17,6	3,8	19,2	0,03	0,03
Akershus	3,7	18,9	3,8	19,2	3,6	18,6	4,7	21,2	0,05	0,06
Oslo	4,3	20,2	4,1	19,7	3,8	19,0	5,2	22,2	0,04	0,07
Hedmark	4,9	21,6	4,6	21,0	4,0	19,6	4,9	21,5	0,00	0,04
Oppland	5,6	22,9	4,0	19,7	4,6	20,9	4,7	21,1	0,04	0,00
Buskerud	4,3	20,3	4,0	19,5	3,0	17,0	4,2	20,2	0,00	0,07
Vestfold	4,1	19,9	3,8	19,2	3,3	17,9	4,9	21,5	0,04	0,08
Telemark	4,1	19,9	4,0	19,7	3,8	19,0	4,2	20,2	0,01	0,02
Aust-Agder	4,6	21,0	4,7	21,2	4,8	21,5	6,1	23,9	0,07	0,05
Vest-Agder	4,4	20,5	4,1	19,9	2,5	15,6	4,2	20,0	0,01	0,09
Rogaland	3,9	19,3	3,7	18,9	3,4	18,2	4,0	19,6	0,01	0,03
Hordaland	4,6	20,9	3,9	19,4	3,3	17,8	5,0	21,7	0,02	0,08
Sogn og Fjordane	3,2	17,6	3,0	17,1	3,0	17,1	4,3	20,2	0,06	0,07
Møre og Romsdal	4,6	20,8	3,5	18,4	2,7	16,3	4,0	19,6	0,03	0,07
Sør-Trøndelag	4,6	20,9	4,8	21,5	3,9	19,3	4,7	21,2	0,01	0,04
Nord-Trøndelag	5,8	23,4	3,8	19,1	4,3	20,3	5,3	22,3	0,02	0,04
Nordland	4,8	21,4	4,6	21,0	4,3	20,3	5,5	22,8	0,03	0,06
Troms	4,9	21,5	3,9	19,3	4,0	19,7	5,4	22,6	0,02	0,06
Finnmark	4,9	21,7	4,3	20,3	5,2	22,2	5,8	23,3	0,04	0,02
Cohens d	0,13		0,09		0,14		0,10			

For 10. trinn viser tabellen at som for 7.trinn er det små forskjeller mellom fylker i andelen elever som oppgir at de er mobbet. Det er ingen fylker som utmerker seg den ene eller andre retningen. Likeledes er det minimale forskjeller fra år til år.

Tabell 4.33 *Indeksen Mobbing på skolen på fylkesnivå (Vg1), andel og Cohens d (størrelse på endring)*

Vg1	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	2,2	14,7	2,2	14,7	2,5	15,5	3,7	18,9	0,09	0,07
Akershus	2,7	16,2	1,9	13,8	2,3	14,9	3,1	17,3	0,02	0,05
Oslo	2,4	15,4	2,2	14,7	2,7	16,3	3,3	17,9	0,05	0,03
Hedmark	2,7	16,1	2,6	16,0	2,1	14,4	2,9	16,8	0,01	0,05
Oppland	3,0	17,1	3,0	17,1	2,4	15,4	3,8	19,1	0,04	0,08
Buskerud	2,3	15,1	1,6	12,7	2,5	15,7	2,9	16,8	0,04	0,02
Vestfold	2,8	16,4	2,2	14,6	2,4	15,2	3,0	17,1	0,01	0,04
Telemark	2,7	16,3	1,8	13,4	2,1	14,2	2,6	16,0	0,01	0,04
Aust-Agder	3,5	18,3	2,8	16,5	2,5	15,6	4,5	20,7	0,05	0,11
Vest-Agder	2,2	14,6	2,2	14,5	1,9	13,5	2,8	16,4	0,04	0,06
Rogaland	2,0	14,0	1,9	13,5	1,7	13,0	2,8	16,5	0,05	0,07
Hordaland	2,1	14,3	2,3	15,1	2,0	13,9	2,6	15,9	0,03	0,04
Sogn og Fjordane	1,9	13,5	1,9	13,7	1,6	12,4	2,3	15,0	0,03	0,05
Møre og Romsdal	2,3	15,0	2,4	15,4	1,9	13,7	3,2	17,5	0,05	0,08
Sør-Trøndelag	2,5	15,5	2,3	15,0	1,8	13,4	2,2	14,8	0,02	0,03
Nord-Trøndelag	2,8	16,4	2,5	15,7	1,6	12,6	2,8	16,6	0,00	0,08
Nordland	3,0	17,1	2,2	14,6	2,5	15,7	2,8	16,6	0,01	0,02
Troms	3,2	17,7	2,0	13,9	2,2	14,7	3,7	18,9	0,03	0,09
Finnmark	2,7	16,1	2,5	15,5	3,4	18,0	4,1	19,9	0,08	0,04
Cohens d	0,10		0,19		0,12		0,12			

Som for de to foregående tabellene viser denne tabellen for Vg1 at det er minimale forskjeller mellom fylker og endringer fra år til år.

4.12 Utdanning og yrkesveiledning

Tabell 4.34 *Indeksen Utdanning og yrkesveiledning på fylkesnivå (10. trinn), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

10.trinn	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,80	1,03	3,80	1,05	3,87	1,01	3,95	0,97	0,15	0,08
Akershus	3,71	1,05	3,74	1,05	3,79	1,04	3,75	1,03	0,04	0,03
Oslo	3,61	1,10	3,72	1,03	3,71	1,06	3,62	1,11	0,01	0,08
Hedmark	3,84	0,98	3,95	0,95	3,93	0,97	3,91	0,99	0,07	0,03
Oppland	3,86	1,03	3,91	0,95	3,83	1,04	3,95	0,96	0,09	0,11
Buskerud	3,69	1,03	3,75	1,02	3,77	1,02	3,84	0,99	0,15	0,07
Vestfold	3,83	1,03	3,90	1,01	3,88	1,00	3,87	0,99	0,04	0,02
Telemark	3,69	1,04	3,71	1,04	3,82	1,06	3,84	1,03	0,14	0,02
Aust-Agder	3,77	1,04	3,80	1,04	3,76	1,10	3,87	1,00	0,10	0,10
Vest-Agder	3,79	1,05	3,81	1,03	3,94	1,00	3,88	1,05	0,08	0,06
Rogaland	3,73	1,06	3,74	1,07	3,81	1,03	3,80	1,04	0,06	0,01
Hordaland	3,62	1,09	3,60	1,08	3,64	1,07	3,62	1,09	0,00	0,01
Sogn og Fjordane	3,84	0,97	3,82	1,00	3,94	0,95	3,89	0,98	0,05	0,04
Møre og Romsdal	3,81	1,02	3,87	0,98	3,89	0,97	3,90	0,98	0,09	0,00
Sør-Trøndelag	3,72	1,06	3,72	1,01	3,78	1,05	3,84	1,01	0,12	0,06
Nord-Trøndelag	3,81	1,06	3,82	1,00	3,84	1,05	3,86	1,04	0,05	0,02
Nordland	3,65	1,11	3,70	1,03	3,76	1,07	3,75	1,05	0,09	0,02
Troms	3,66	1,07	3,74	1,04	3,82	1,04	3,75	1,07	0,08	0,07
Finnmark	3,61	1,08	3,56	1,13	3,73	1,05	3,62	1,11	0,01	0,10
Cohens d	0,24		0,37		0,30		0,32			

Indeksen *Utdanning og yrkesveiledning* fanger opp elevenes vurdering av den informasjonen de får i forhold til utdanningsvalg. Dette spørsmålet stilles kun til elever på 10. trinn og elever på Vg1. For 10. trinn er det Oppland og Hedmark som har de høyeste gjennomsnittlige skårene hva angår utdanning og yrkesveiledning i henholdsvis 2013 og 2014. I 2015 er det Vest-Agder og Sogn og Fjordane som skårer høyest, mens Østfold skårer høyest i 2016. Finnmark har de laveste skårene i 2013, 2014 og 2016, mens Hordaland skårer lavest i 2015. Forskjellene er små målt som Cohens *d*. Endringene generelt på fylkesnivå er små og trivielle.

Tabell 4.35 *Indeksen Utdanning og yrkesveiledning på fylkesnivå (Vg1), gjennomsnitt, standardavvik (SA) og Cohens d (størrelse på endring)*

Vg1	2013		2014		2015		2016		Endring 13-16	Endring 15-16
	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Snitt	SA	Cohens d	Cohens d
Østfold	3,39	1,36	3,43	1,35	3,48	1,34	3,47	1,34	0,06	0,01
Akershus	3,34	1,37	3,48	1,32	3,46	1,36	3,45	1,33	0,08	0,01
Oslo	3,29	1,38	3,4	1,35	3,38	1,36	3,33	1,36	0,03	0,04
Hedmark	3,37	1,34	3,58	1,3	3,59	1,30	3,55	1,31	0,14	0,02
Oppland	3,41	1,33	3,58	1,25	3,56	1,31	3,47	1,32	0,04	0,07
Buskerud	3,27	1,4	3,4	1,34	3,48	1,35	3,48	1,32	0,15	0,01
Vestfold	3,32	1,37	3,47	1,34	3,48	1,36	3,49	1,36	0,12	0,01
Telemark	3,15	1,45	3,37	1,37	3,39	1,36	3,45	1,35	0,21	0,04
Aust-Agder	3,27	1,38	3,41	1,36	3,44	1,36	3,49	1,33	0,16	0,03
Vest-Agder	3,34	1,38	3,54	1,31	3,56	1,33	3,58	1,31	0,18	0,02
Rogaland	3,4	1,36	3,46	1,34	3,52	1,34	3,52	1,33	0,09	0,00
Hordaland	3,22	1,39	3,36	1,35	3,32	1,36	3,31	1,36	0,06	0,01
Sogn og Fjordane	3,38	1,34	3,48	1,3	3,52	1,33	3,61	1,26	0,18	0,07
Møre og Romsdal	3,27	1,36	3,43	1,33	3,49	1,31	3,48	1,30	0,16	0,01
Sør-Trøndelag	3,23	1,41	3,21	1,38	3,22	1,41	3,31	1,40	0,05	0,06
Nord-Trøndelag	3,34	1,37	3,49	1,3	3,51	1,33	3,47	1,34	0,10	0,03
Nordland	3,28	1,4	3,31	1,39	3,47	1,37	3,52	1,35	0,17	0,04
Troms	3,28	1,38	3,37	1,33	3,34	1,38	3,49	1,35	0,15	0,11
Finnmark	3,32	1,36	3,33	1,35	3,46	1,35	3,44	1,34	0,09	0,02
Cohens d	0,19		0,22		0,27		0,24			

For elevene på videregående er det Oppland som har de høyeste gjennomsnittlige skårene på indeksen *Utdanning og yrkesveiledning* i 2013 og 2014, mens det er elever i Hedmark som skårer høyst i 2015 og Sogn og Fjordane i 2016. De laveste gjennomsnittlige skårene finner man blant elevene i Telemark (2013) og Sør-Trøndelag (2014 til 2016) og Hordaland (2016). Forskjellene er små, både mellom fylker og målt over tid, men Telemark har størst økning fra 2013 med en Cohens *d*-verdi på 0.21.

5. Oppsummering

Det er et generelt inntrykk av en positiv utvikling i hvordan elevene svarer på de ulike indeksene over tid. Endringene er imidlertid små, særlig fra et år til et annet, men det slår ut når en sammenligner svarene fra 2016 med tallene fra 2013. For 7. trinn ser vi på nasjonalt nivå en viss tendens til positiv utvikling for hvordan elevene svarer på indeksene *Faglig utfordring* og *Elevdemokrati og medvirkning* fra 2013 til 2016. En slik positiv utvikling ser vi også for *Støtte fra lærerne*, *Mestring* og *Elevdemokrati og medvirkning* for Vg1. Et slikt mønster ser vi ikke i 10 trinn.

Elevene på 7. trinn skårer generelt noe annerledes enn elevene på 10. trinn og Vg1. Det er her de største forskjellene finnes, målt som Cohens d (se kapittel 3). Det er få betydningsfulle forskjeller mellom 10. trinn og Vg1 på indeksene. Særlig på indeksen som måler *Vurdering for læring* skårer 7. trinn høyere enn på 10. trinn og Vg1, samt på indeksene som omhandler *Elevdemokrati og medvirkning*, *Støtte fra lærerne*, *Felles regler*, *Motivasjon*, samt *Støtte hjemmefra*.

Gjennomgangen av resultatene på fylkesnivå fokuserer mye på forskjeller mellom fylker. Det er forskjeller mellom fylkene på mer eller mindre samtlige indekser, men generelt er disse forskjellene små. De største forskjellene over tid finner man på indeksen som måler *Læringskultur*. Denne endringen kan mest sannsynlig spores tilbake til at svarkategoriene ble presentert i motsatt rekkefølge fra 2014 sammenlignet med 2013 (1-5 vs. 5-1). Det kan videre se ut som at det er noen fylker som generelt skårer lavt på indeksene, mens andre skårer høyt. Finnmark er gjenganger som skårer lavt på flere av indeksene, mens Sogn og Fjordane og Vest-Agder er fylker som ofte skårer høyt på flere av indeksene. Ut over dette kommer det ikke fram noe klart mønster i forhold til om det er noe fylke som har endret seg betydelig i perioden 2013 til 2016.

LITTERATUR

- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. 2 utg. New York: Psychology Press.
- Federici, R. A., & Skaalvik, E.M. (2013). *Lærer-elev relasjonen: Betydning for elevenes motivasjon og læring*. *Bedre Skole* (1). 58-63.
- Wendelborg, C., Røe, M., & Federici, R. A. (2014). *Analyse av Elevundersøkelsen 2013*. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning.
- Wendelborg, C (2014). *Temaer og indekser i Elevundersøkelsen 2013. Analyse av Elevundersøkelsen 2013*. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning
- Wendelborg, C (2017). *Mobbing og arbeidsro i skolen. Analyse av Elevundersøkelsen skoleåret 2016/17*. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning

ISBN 978-82-7570-486-1 (web)

Dragvoll allé 38 B
7491 Trondheim
Norge

Tel: 73 59 63 00
Web: www.samforsk.no

 NTNU
Samfunnsforskning